

Amerikos žvaigždėtoji Sicilijoj laisvai plevėsuoja. Jos šešelyje Amerikos kariai, įvykus invazijai, iškrauna iš laivų karo reikmenis.

Britai - Graikai Bombardavo Crete

Cairo, Egiptas, liepos 26 — Pirmą kartą po Graikijos okupavimo Anglijos ir Graikijos lakūnai bombardavo Crete salą. Šimtas lėktuvų padarė puolimus dirbtuvių, kariuomenės pozicijų ir aerodromų. Tik 17 lėktuvų negrižo. Padarė nemažai nuostolių priešui.

Amerikos Italai Triumfuoja

New York, liepos 26 — Kaip tik buvo paskelbta, kad Italijos fašistų diktatorius Mussolini buvo priverstas pasitraukti iš pareigų, tai Amerikos italai labai nudžiugo. Pasipylė šūkių: "Italija išgelbėta".

New Yorko mayoras La Guardia, kalbėdamas per radio, kurio kalba trumpomis bangomis buvo transliuojama ir į Italiją, atsisaukė į Italijos gyventojus, kad jie "nusikratytų fašistų valdžios".

Hamburgas Paverstas Griuvėsius

Londonas, liepos 26 — Pereitą šeštadienį Amerikiečių bomberiai smarkiai dės tą filmą rodyti Rusijoje, tai žmonės būtų pasipiktinę, ir tas būtų labai pakenkęs karo pastangoms. Bet kaip dabar bus su Amerikos komunistais, kurie tą filmą taip energingai gynė ir smerkė tuos, kurie priešinosi tos filmos rodymui, parėkėdami, kad toji filmas slepia tikruosius faktus, ir yra tik fikcija?

Komunistai Stalino žodį laiko šventu. Stalinas uždraudė tą filmą "Mission to Moscow" rodyti Rusijoje, tai ir komunistai greičiausia dabar pasmerks tą filmą. Įdomu, kaip dabar jaučiasi p. Joseph Davies, kuris šią filmą nuvežė į Rusiją ir padovanojo Stalinui?

SĄJUNGININKAI BAIGIA UŽIMTI SICILIJOS SALĄ

Iš Šiaurės Afrikos praneša, kad Sąjungininkų karo jėgos pasiekė paskutinę ašies tvirtovę Sicilijos saloj. Sąjungininkų karo jėgos užėmė paskutinę iš trijų didžiausių uostų Sicilijoj, būtent, Trapani.

Beliko tik 55 mylios iki Messina, kuris yra visai arti centralinės Italijos. Iš Messina yra tik dvi mylios vandeniu į pačią Italiją.

Amerikiečiai paėmė 50,000 priešų kareivių ir nelaisvę. Bendrai sąjungininkai paėmė jau apie 110,000 priešų kareivių ir nelaisvę.

Kaikurie karo žinovai sako, kad Sąjungininkai dar šį mėnesį užbaigs karą Sicilijoj.

Argentinoje Sudegino "Mission to Moscow"

Buenos Aires, Argentinoje, liepos 26 — Argentin...

nos policija padarė krata komunistų centruose. Areštavo keliolika komunistų; konfiskavo daug komunistinio turinio knygų, tarp kurių ir "Mission to Moscow" ir jas sudegino.

Argentinai valdžia yra pasiryžus apvalyti kraštą nuo komunizmo propagandos.

Sąjungininkai Bombardavo Japonų Bazes

Iš Sąjungininkų Centro, Pietvakariniame Pacifike, liepos 26 — Gen. MacArthur vadovaujamos oro jėgos — lėktuvai puolė japonų dvi bazines Mundos ir New Georgia.

Tuo pačiu laiku Australiečiai mažesniais lėktuvais puolė japonų bazines New Britain.

Priešui padarė nemažai nuostolių.

Lenkai Ir Kiti Gaudo Kiekvieną Neatsargų Mūsų Spaudos Žodį

(LKFSB) Iš Londono praneša mūsų korespondentas, kad tenai "Dzien Polski" persispausdino vieno USA lietuvių laikraščio straipsnį, kuriame buvo kalbama apie užmezgimą kontaktų tarp lietuvių ir lenkų įstaigų. Lenkų laikraštis tam straipsneliui parinko antraštę "Glos Litwy" (Lietuvos Balsas), lyg duodamas suprasti, kad "Lietuvos žmonės — su mumis"... Apskritai laikraščio bendradarbiai turėtų būti labai atsargūs, kada rašoma apie santykius su kitomis valstybėmis. Lietuvą savon įtakon pajungti besistengiantieji kraštai tuos dalykus savaip nušvietę ne tik paduoda saviems skaitytojams, bet gali nemažai Lietuvos reikalui pakenkti pakišdami tokias netikslas, nevaltuvių nuomonę pareiškiančias, informacijas į staigoms, nuo kurių gali daug pareiti naujoji Europos santvarka ir padėtis.

Nori Atskirti Autobusų Ir Geležinkelių Linijas

Washington, D. C., liepos 26 — Jung. Valstybių valdžia planuoja atskirti autobusų ir geležinkelių linijas, kad jos veiktų nepriklausomai nuo viena kitų. Pasekos to gali būti, kad valdžia paims transportacijos sistemą į savo kontrolę.

Spauda Galingesnė Ir Už Ginklus

New York, liepos 26 — Paašikėjo, kad Italijoje labiausia paveikė nuverstą premjerą Mussolinį, tai spauda ir radio, kuriuos panaudojo Sąjungininkai Italijoje.

Kaip žinoma, Sąjungininkai paskleidė Italijoj daug lapelių, kuriuose atsisaukta, kad italai nuverstų Mussolinį ir užbaigtų karą prieš Sąjungininkus. Be to, labai daug paveikė radio.

Italai nenorėjo kariauti, bet fašistai buvo užsispyrę tęsti karą.

Gen. Eisenhower pakinkė į darbą ne tik karo jėgas, bet taip pat radio ir spaudos ekspertus, profesorius, psichologistus ir kalbininkus. Karas prasidėjo visuose frontuose. Pasekos viso to yra, kad Mussolini buvo priverstas pasitraukti iš pareigų.

Kun. Juozas A. Lietuvnikas, Šv. Alfonso lietuvių par., Baltimore, Md., klebonas, mirė liepos 22 d. š. m., pasirgęs ilgoką laiką. Laidojamas iškilmingai šiandien, liepos 27 d., 10:30 v. rytą.

A. a. kun. J. A. Lietuvnikas gimęs sausio 25 d., 1865 m. Lietuvoje. Atvykęs į šią šalį mokėsi Loyola aukštesnėje mokykloje ir Šv. Marijos seminarijoje. Kunigu įšventintas gruodžio 23 d., 1893 m.

Velionis visą laiką, nuo pat įšventinimo kunigu buvo Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonu. Šiais metais, gruodžio 23 d. a. a. kun. Lietuvnikas būtų minėjęs 50 metų kunigavimo ir klebonavimo sukaktį. Tačiau Dievas jį pašaukė ankščiau pas Save.

A. a. kun. Juozas Lietuvnikas buvo nuoširdus lietuvių katalikų centralinių organizacijų, laikraščių rėmėjas, ir įvairių mūsų įstaigų rėmėjas. Jis yra nemažai prisidėjęs ir kovoję dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės. Jo vadovaujamoje parapijoje yra buvę veik visų centralinių organizacijų seimai.

Ilsėkis ramybėje!

Italijos Fašistų Vadas Mussolini Prašalintas Iš Pareigų

Jis ir visi jo kabineto nariai areštuoti ir apstatyti sargyba — Badoglio paskelbė karą stovį Italijoj — Sąjungininkai laukia besąlyginio pasidavimo.

Iš Italijos įvairios žinių agentūros ir komentatoriai labai plačiai rašo apie fašistų vado — Mussolini nuvertimą. Sakoma, kad Italijos karalius Vittorio Emanuele jį prašalino ir į jo vietą paskyrė maršalą Pietro Badoglio.

Visoje Italijoje kilo nerimas. Dauguma gyventojų džiaugiasi Mussolini nuvertimu, o tik fašistų partijos nariai liūdi. Premieras Pietro Badoglio paskelbė karą stovį visoje šalyje, kad išvengtų riaušių ir kraujo praliejimo, kaip kad jau įvykę Milane, kur susikirto vokiečiai su italais.

Naujas Italijos premieras Badoglio pareiškė, kad karas tęsis, tačiau bus daromi pasitarimai karą užbaigti.

Kaip žinoma, Italija yra tarp kūjo ir priekalo. Jeigu ji dabar išsitrauktų iš karo, tai Vokietija greičiausia ją pulstų. Kariauti prieš Sąjungininkus dabar, tai būtų saužudystė. Taigi Italija greičiausia pasiduos Sąjungininkams.

Badoglio, naujas Italijos premieras, yra fašizmo ir nacizmo priešas. Jis yra artimas karaliaus draugas.

Kilus nesuspriktamams, Badoglio rezignavo iš pareigų gruodžio 6 d., 1940 m. Rezignavęs, jis dingio. Buvo tikra misteija. Ėjo gandai, kad jis buvo areštuotas.

Jeigu Italija išsitrauks iš karo, tai po trijų metų ir 10 mėnesių karo pasikartos pereinamo istorija. Kaip žinoma, pereinamo karą, praėjus 4 metams ir 3 mėnesiams, Bulgarija priverstas pasitraukti.

Raudonieji Baigia Apsupti Orel Atsiėmė Dar 30 Miestelių

Londonas, liepos 26 — Iš Maskvos praneša, kad Sovietų raudonarmiečiai puola Orel miestą iš trijų pusių, ir bando nacius apsupti. Atsiėmė vėl 30 miestelių Orel srityje.

Raudonieji atsiėmė geležinkelio stotį Glazunovką ir apgyventus miestelius — Pakhomovo, Cizhovką ir Narykovo ant vakarinio Oka upės kranto, į šiaurės rytus nuo Orel.

Šeštadienį raudonieji pasivarė pirmyn nuo 3 iki 5 mylių ir sunaikino nacių 54 tankas daugiau ir 56 lėktuvus. Pietinėje Belgo-

pirmiausia išsitraukė iš Centralinių jėgų ir pradėjo derybas atskirai taikai. Po vieno mėnesio pasidavė Turkija ir Austrija. Lapkričio 11 d., 1918 m. — tik 43 dienom praėjus nuo Bulgarijos išsitraukimo — Vokietija pasirašė paliaubų sutartį. Galima tikėtis ir dabar didelių permainų Europos karo frontuose. Italiją gali pasekti Balkanų valstybės.

Mussolinio Karjera Užsibaigė

Benito Mussolini gimė liepos 29, 1883 — neturtingo kalvio sūnus, kuris buvo uolus socialistas.

1909 m. Benito Mussolini tapo dviejų socialistų laikraščio redaktorium. Jis buvo areštuotas už politinį veikimą.

1917 m. laike pirmojo pasaulinio karo buvo sužeistas.

1919 m. Milane suorganizavo fašistų partiją iš kareivių.

1922 m. jo vadovaujami juodmarškiniai "užėmė Romą", ir nuo tų metų fašistai pasigrobė Italijos valdžią į savo kontrolę.

1936 m. jis pradėjo karą ir užėmė Etiopiją; 1939 m. užėmė Albaniją. Birželio 10 d., 1940 m. jis su savo armija prisidėjo prie Hitlerio pradeto antrojo pasaulinio karo, ir nuo to laiko buvo talkininku. Tačiau Mussolinio galybė subyrėjo. Jis liko Hitlerio pastumdėliu. Ir štai liepos 25 d., 1943 m. užsibaigė jo karjera — jis buvo priverstas pasitraukti.

Amerikiečiai Ištaškė Japonų Puolimą

Iš Jung. Valstybių 14-to Oro Jėgų Centro, Kinijos, liepos 26 — Didelis japonų oro jėgų puolimas ant Amerikiečių pastatų Kinijoje tapo ne tik atmuštas, bet ir smarkiai sumuštas. Amerikiečiai sunaikino iš 160 japonų lėktuvų 40, praneša Jung. Valstybių oro jėgų komunikatas.

Iš Mūsų Veikimo Centro

Iš FEDERACIJOS CENTRO RAŠTINĖS
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

ALRK Federacijos Tarybos Suvažiavimas

Atsižvelgiant į tai, kad šiomet, vyriausios valdybos nutarimu, neįvyks Federacijos kongresas, yra šaukiamas didesnis ALRK Federacijos Tarybos suvažiavimas 1943 m. rugs. 1 d., William Penn viešbutyje, Pittsburgh, Pa. Mūsų Tarybą sudaro: Federacijos Centro valdyba, lietuvių katalikų centralinių organizacijų pirmininkai ir sekretoriai (LRKSA., ALRK. Moterų Sąjunga, Liet. Darb. Sąjunga, Liet. Vyčiai, Vargonininkų Sąjunga, LFK Studentų - Profesionalų Sąjunga); liet. katalikų laikraščių redaktoriai ir Federacijos apskričių pirmininkai ir sekretoriai.

Visi mes esame vienu ar kitu būdu įsikinkę į didžiausias Amerikos karo pastangas. Todėl, žinodami tą padėtį, nujauciam, kad nevisi Tarybos nariai galės suvažiavime dalyvauti. Dėl šių ir kitų rimtų priežasčių negalintieji atvykti, prašomi įgalioti savo vieton kitus savo organizacijos valdybos narius arba šiaip veiklesnius narius (Pittsburgh ar arčiausiai Pittsburgho gyvenančius).

Laikai dabar yra nepaprastai svarbūs. Reikalų ir darbų daug. Nuo lietuvių katalikų stipresnio susiorganizavimo ir susilaukymo daug pareina visų lietuvių vieningumas, kurs šiandien yra būtinas. Tad, ir aiškinti nereikia, kaip svarbus bus šis Federacijos Tarybos suvažiavimas.

Suvažiavimo dienotvarkę spaudoje paskelbs Federacijos ir Federacijos Tarybos pirmininkas, Juozas Laučka.

Amerikos Lietuvių Konferencija

Šiuomi Federacijos valdyba mato reikala paraginti Amerikos lietuvių katalikų visuomenę kreipti kuorimčiausio dėmesio į Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamą Amerikos lietuvių visuotinę konferenciją, kuri bus 1943 m., rugsėjo 2 ir 3 dienomis, Pittsburgh, Pa. — William Penn Hotel. Į šią konferenciją centralinės organizacijos renka po tris atstovus, o lokalinės draugijos ir centralinių organizacijų kuopos po vieną. Draugija, turinti virš 100 narių, gali siūsti nuo kiekvienų 50 narių po vieną atstovą ekstra.

Ši konferencija šaukiama labai svarbiais tikslais: Sujungti visas gyvasias Amerikos lietuvių moralines ir medžiagines jėgas Amerikos pergalei ir Lietuvos išlaisvinimui. Neabejojama, kad lietuvių katalikų organizacijos ir draugijos konferencijoje šaukiamai pasirodys, išrinkdamos ir pasiūsdamos jon savo atstovus. Broliai ir sesės, sustiprinkime savo vieningas pastangas Amerikos pergalei pagreitinti ir nacių pavergtai Lietuvai išlaisvinti.

Tuo tarpu organizuotąją Amerikos lietuvių katalikų visuomenę Amerikos Lietuvių Taryboje atstovauja Kun. J. Švagždovas, LRKSA Vyriausiasis Dvasios Vadas, ALRKF Dvasios Vadas ir LDS pirm.; Juozas Laučka, Federacijos Centro pirmininkas ir Amerikos' redaktorius; V. T. Kvetkas, LRKSA sekretorius; L. Šimutis, "Draugo" redaktorius, LRKSA pirmininkas ir Federacijos sekretorius.

Trečioji U. S. Karo Bonų Paskola

Federacija džiaugiasi, kad lietuvių visuomenė taip šaukiamai pasirodė, gausiai pirkdama pirmosios ir antrosios U. S. paskolos bonus. Po keletos savaitių prasidės 3-čiosios paskolos bonų kampanija, kurioj raginame taip pat uoliai darbuotis ir už stambesnes pinigų sumas pirkti bonus, nes tai yra viena iš pačių stipriųjų priemonių Amerikos pergalei pagreitinti ir pavergtųjų tautų išlaisvinimą užtikrinti. Dirbkime ir bonus pirksime per lietuvių komitetus ir lietuvių įstaigas.

Sveikiname Kunigų Vienybės Seimą

Kunigų Vienybės seimas įvyksta rugpiučio 11 d., Hotel New Yorker, New York, City. Federacija nuoširdžiausiai sveikina savo globėjos ir rėmėjos reikšmingą Seimą ir jo garbingus atstovus.

Per paskutiniuosius kelerius metus Kunigų Vienybės didelius darbus nuderbo. Jos gražiomis pastangomis karo parblokšta Lietuva daug pagalbos susilaukė. Toji pagalba buvo keleriopa: medžiaginė ir moralinė. Dešimtys tūkstančių dolerių pašalpų, tūkstančiai Lietuvos Pasiuntinybei prie Vatikano išlaikyti. Gražiai pasidarbuota Lietuvai užtarti Vašingtone ir jos vardui išgarsinti. Kunigų Vienybės darbai džiaugiamės ir didžiuojamės!

Federacijos Aukos Ir Mokesčiai

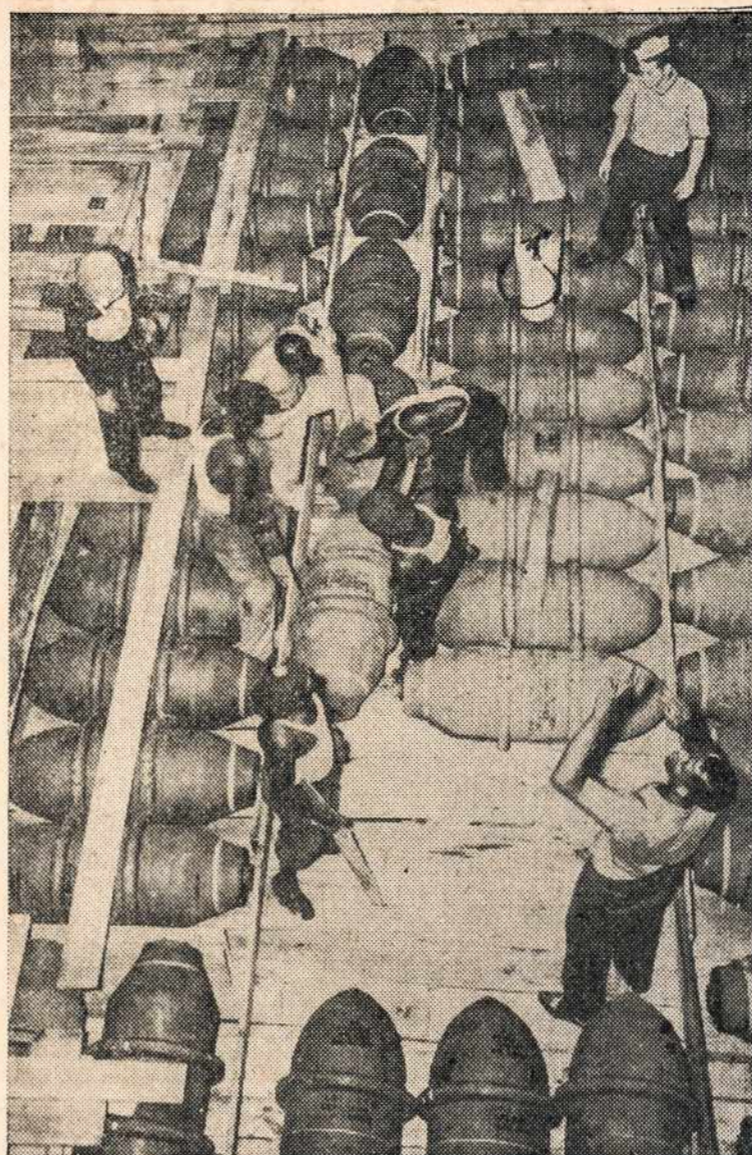
Nuo 1943 m. balandžio 1 d. Federacijos išdą įplaukė: Pittsburgh, Pa., Federacijos 52 skyriaus draugijų mokesčiai — \$10.00. Haverhill, Mass., — \$24.29. Providence, R. I., — \$40.00. Waterbury, Conn., — \$16.00. Nashua, N. H., — \$45.00. Worcester, Mass., Aušros Vartų par. skyrius — 13.00. Lowell, Mass., — \$10.00. Philadelphia, Pa., Šv. Kazimiero par., dr-jos, — \$2.00. Chicago, Ill., Šv. Barboros dra. — \$1.00.

Šia proga primintina, kad jau laikas visų katalikų organizacijų centrams, kuopoms ir draugijoms užsimokėti Federacijai mokesčius už 1943 metus. Federacijos centras prašo tai atlikti be paraginimų laiškais.

L. ŠIMUTIS,
ALRKF Sekretorius,
2334 S. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

Reikalauja Nubausti Mussolinį

Washington, D. C., liepos 26 — Aukštieji autoritetingi šaltiniai Washingtone tikrina, kad Jung. Valstybių vyriausybė, nežiūrint to, kad Benito Mussolini pasitraukė, kaip fašistų diktatorius, yra apsisprendus, kad Benito būtų nubaustas už savo veiksmus, kaip vienas iš vadovaujamų karo kriminalistų antrame pasauliniame kare.

Čia negalima rūkyti. Tai 1000-svarų eksploduojanti "kiaušiniai". Jie turi sprogti tik ant Ašies žemės.

KIBIRKŠTYS

Jau apie 600 dienų, kai Jung. Valstybės veda karą su užpuolikais japonais ir naciais. Amerikos lojalūs piliečiai įvairiais būdais remia mūsų šalies karo pastangas laimėti pergalę ir pasauliui užtikrinti taiką ir laisvą gyvenimą.

Amerikos lietuviai, išleidę labai daug jaunuolių karo tarnybon, nuoširdžiai dirba karo industrijoj, gausiai perka Karo bonus, ruošia masinius Karo bonų pardavinėjimus, gausiai aukoja Amerikos Raudonajam Kryžiui. Tik "lietuviai" komunistai išsiskiria iš patriotingųjų lietuvių darbo ir veikimo.

Tiesa, "lietuviai" komunistai gausiai aukoja Sovietų Sąjungai, bet Jung. Valstybėms, kur jie turi didesnį laisvę, negu ją turi komunistai Sovietų Sąjungoje, numeta tik trupinius.

"Lietuviai" komunistai iki šiol nesuruošė nei vieno masinio susirinkimo Karo bonų pardavimui, dar niekad nėra dirbę išimtinai Amerikos Raudonajam Kryžiui, ir ne tik, kad jie nedirba, bet dažnai puola Amerikos valdžią, karo vadovybę, reikšdami nepasitenkinimą, kad vis dar nesą "antro fronto".

Taigi visos "lietuvių" komunistų, kaip ir kitų tautų komunistų pastangos ir darbas yra atliekamas komunistui.

Patriotingieji lietuviai nespriešina, ir ne tik nespriešina, bet remia, kada Amerikos valdžia duoda "Lend-Lease" ir kitokią pagalbą Sovietų Sąjungai. Tai valdžios dalykas. Ji žino ką daro. Taigi mes, lietuviai, kaip ir kiti patriotingieji Amerikos piliečiai, remiame ir Sovietų Sąjungą (Rusiją) ir kitas Suvienytas Tautas kovoje prieš Ašį, bet mes tiesioginiai remiame

savo šalį — Ameriką.

Tačiau komunistai drįs ta šmeižti Amerikos lietuvius, vadindami juos 'pro-naciais'. Jie tai daro, kad Amerikos visuomenė nepastebėtų komunistų ne-lojalumo šiai šaliai.

Mes, lietuviai visose kolonijose turime numaskuoti komunistus ir parodyti jų tikrą penktosios kolonos veidą.

Dėdė Samas Žmogiškas

Šio karo laikai be galo sunkūs visiems. Pragyvenimas aukštai pakilęs, net valdžia spaudžia taksomis.

Nežiūrint, kad daugelis šnairuoja, bet palyginus su kitais pasaulio kraštais, tikrovėje, Dėdės Samo valdžia gana patenkama, kartais net suteikia lengvatų kai kuriems.

Štai, praėjusį birželio mėnesį, Income Tax Bureau pasiuntė laišką vienam apsilėdusiam piliečiui, primenant, kad neapsimokėjęs reikiamų taksų, kurie valdžiai turi būti užmokėti skirtą laiką.

Pasirodė, kad tas pilietis yra Dėdės Samo tarnyboje, kur ten Kalifornijoje.

Gavęs laišką, tas kareivis pilietis užsigo, ir sėdęs tuojau parašė Dėdės Samo valdžiai sekančiai:

"Roses ar red, violets are blue; I'm in the army; to heck with you!"

Po kelių dienų iš Dėdės Samo valdžios Revenue Office, atėjo atsakymas, skambas:

"Your poem is fine, and so are you; So forget the tax till war is through."

Kaip pasirodo, šio krašto valdžia nėra tokia despotiška kaip kitur; ir Dėdė Samas yra gana žmogiškas.

A. T. (Samata).

Užmušta 12 Amerikiečių Lakūnų

Havana, Cuba, liepos 26 — Du Amerikiečių bombieriai, pradėję patuliuoti, susimušė 2,000 pėdų aukštumoje. Užmušė 12 Amerikiečių lakūnų.

PASAULIO ŠEŠĖLIUOSE

★ Pasaulinės svarbos žinutė — Mussolini, Italijos diktatorius atstatytas. Jo vieton Italijos karalius Vittorio Emanuele paskyrė pasižymėjusį Italijos generolą Pietro Badoglio.

★ Vokiečių žinios skelbia, kad Mussolini pasitraukė iš pareigų dėl sveikatos pašlijimo.

★ Sicilijos gyventojai, kurie jau po Suvienytų Tautų valdžia, spėjo, kad Mussolini neatlaikys savo pažeminimo ir jis mirs nuo savo rankos.

★ Italijos karalius pasiskirdamas naują premiera ir vyriausiu karo jėgu vadu pareiškė, kad jis stovės prieš tuos, kurie pažeidė šventą Italijos žemę.

★ Pietro Badoglio, visuomet buvo opozicijoj prieš fašistų režimą ir susidėjimą su naciais.

★ Suvienytų Tautų karo žinovai sako, kad jie vistiek kariaus kol Italija padės ginklus. Nes ir naujas premieras yra buvęs italijos fašistų politikos pinkle ir jis savo veiksmu rodė kaipuriuos užgyrimus. Taip pavyzdžiui Pietro Badoglio yra buvęs fašistų laikais komandierius Libijoje, kai Griaziani vedė teroro veiksmus prieš arabus. Jis buvo komandierius Ethiopijoje, kai ten buvo paskleistas gesas prieš civilius. Jis užgyrė, kai italai puolė Prancūziją iš užnugario 1940 metais, ir kas svarbiausia — priėmė paaukštinimo laipsnius, kaipo dovanas iš Mussolinio malonės.

★ Kai sekmadienio vakare pasiekė žinios apie Mussolinio nukritimą nuo sosto ir naujo premiero Pietro Badoglio perėmimą valdžios, Washingtonas tą viską praleido tylo mis be komentaru.

★ Kai Amerikos - Italų grupės sužinojo apie perversmą Italijoje, tai tuojau paskelbė susirinkimą, kuris šaukiamas New Yorke, tikslu, pasitarti ir nutarti, kad jeigu visiškai susmuktų Italija, tai kad nuvykus apimti joje valdžią. Į tuos pasitarimus išvyko ir Massachu-

setts valstybės Superior Teismo teisėjas Felix Forte.

★ Kaikurios žinios praneša, kad Mussolini išskris iš Italijos į Šveicariją ar Vokietiją.

★ Sicilijos perėjimas iš italų rankų į Amerikiečių ir britų rankas eina labai greitai tempu. Manoma, greit bus užimta visa didžioji sala.

Siūlo Apygyvendinti Žydus Afrikoje

New York, liepos 26 — Buvęs prezidentas Herbert Hoover sako, kad tinkamiausia vieta apgyvendinti 4 milijonus pavergtų žydų ašies - dominuojamoje Europoje, tai Centralinėje Afrikoje.

"Dauguma tos didžiosios Afrikos sričių", sako Hooveris, "yra valdomos pagal mandatus iš perito karo, kurios yra patikėtos visam pasauliui. Tos sritys Afrikoj gali būti sentimentaliai prijungtos prie Palestinos".

Klausimas, ar žydai norėtų apsigyventi vienoje vietoje. Kaip gyvenimas parodo, tai žydai nori apsigyventi visose šalyse.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1943 m.

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Gimimo par., Šiluvos oktava, rugsėjo 7—15 d. Tėvas Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo par. Šv. Pranciškaus Novena, Šv. Pranciškaus Mylėtojų ir Trečinių Konferencija rugsėjo 8—19. Tėvas Justinas Vaškys.

Lawrence, Mass. — Šv. Pranciškaus Par., Šv. Pranciškaus Novena, rugsėjo 25 — spalio 4 d. Tėvas Just. Vaškys.

New Haven, Conn. — Šv. Kazimiero par. 40 val., atlaidai, spalio 3—5 d. Tėvas Juvenalis Liauba.

Cleveland, Ohio — Šv. Jurgio par., 40 val. atlaidai, spalio 10 — 12 d. Tėvas Juvenalis Liauba.

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par., Švenč. P. Marijos Nek. Prasidėjimo novena ir misijos, lapkričio 29 — gruodžio 8 d. Tėvas Juvenalis Liauba.

FRANCISCAN FATHERS
310 Orchard Pl.,
Pittsburgh, (10), Pa.

Colonial Fat Salvage

Kitchen grease was as important in Colonial days as it is now. The Continental Army needed fat for munitions in 1776 as our troops need it today. Housewives can take a tip in household thrift and patriotism from this picture taken in the kitchen of the Governor's mansion in Williamsburg, Virginia, where everything has been restored exactly as it was when our country was young.

Orkestros vedėjo Meet Steven Kern Shaw, 16 dienų amžiaus kūdikis ir motina. Tėvas, kur nors užjūry.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Sovietų Politika Ne Paspaptis

Lankiusieji Rusiją europiečiai ir amerikiečiai beveik vienodai ją aprašo. Gyveno geriausiame viešbūčiūose, buvo puikiai vaišinami, matė daug pažangos ir gėrėjosi Maskva ir jos įstaigomis. Ir nestebėtina, kad vien gerų išpūdžių yra išsinešę, nes būdami turistų klasėje, lankė tik tas vietas, kurias sovietų vyriausybė norėjo jiems parodyti... Tikrojo rusų gyvenimo neteko jiems patirti, nes saugiai buvo dabojami, kad niekur su liaudžia nesudurtų. Tačiau kai kurie žingeidesnieji mėgino vogčiomis vienu kitu žodeliu su darbininkais pasikeisti, bet sužinot beveik nieko nesužinodavo, nes sovietijos gyventojams yra ko griežčiausia draudžiama su svetimtaučiais kalbėtis. Tad jokių informacijų negalėdavo iš jų išgauti. Tačiau iš niūrios darbininkų išvaizdos (sovietijoj beveik nieks nesišypso), iš apnešiotų ir nudraskusių drabužių, iš pernelyg didelio skaičiaus apsiavusių kaliošais (dėlto, kad neturi batų), iš išbadėjusių veidų — buvo numanū, kad prastiems ž monėms ten ne pyragai. Ir stebėjosi užsienio laikraštiniškai iš tokių gyvenimo priešginybių Sovietų Rusijoj. Čia puikūs aukšti namai, puošniai įrengti viešbučiai, viena kita murmulu nuklota požeminė stotis, viena kita pavyzdinga ligoninė ar vaikų prieglauda, keletas modernių teatrų — bet kiek toliau į kampa nugrūsti darbininkų ir šiaip biednuomenės kvartalai, nors aukštomis tvoromis apvertti, bet nešvarių kvapniui duoda apie save žinoti, sukeldavo nejučiomis turistų įtarimą, kad ten, už tvoros, greta su paviršutiniiais sovietų "civilizacijos" blizgučiais, esama didelio skurdo ir visokeriopos priespaudos. Kad ir rūpestingai slepiamas, bet vis dėlto ryškėja kažkoks neįmanomas sovietiškojo gyvenimo dvideiškumas. Iš to laikraštiniškai daro išvadą, kad Rusija tai kažkokių didingų, neištiriamų slapybių šalis.

Tas pat ir politikoj. Užsienių diplomatai Kremliuje vaišinami kaip niekur kitur. Oficijalaus pokilio metu pietūs tęsiasi toli už vidurnakčio. Stalai lūžta nuo kaviano, siomgos, balyko, rastiagajaus, blynų, paukštienos, jautienos, veršienos, paršienos ir įvairiausių saldžių - gardžių smagurių. Vyno, nalivkų, šampano, vodkos — kiek tik dūšėlė trokšta. Ir daugiau, nes kaip pradeda gerti įvairių įžymybių "sveikatas" (kiekvienas toastas reikia išgerti), tai

Prancūzijos generolas Henri Honore Giraud, dešinė, vizitavo Henry Ford dirbtuvę, kur išdirbami karo bombieriai. Jis buvo nustebintas Detroito demokratišku arsenalu.

kai kurie silpniesnieji puotos dalyviai "iki žaliųjų gaidukų" nusimaitina. Ir sovi etijos diplomatai — tai nors prie žaizdos pridėk. Malonūs, jaukūs, naivūs — širdis ant delno. O pats "voždius" tai nuolankumo, paprastumo, naturalumo, tiesakalbystės paveikslas. Tai kažkoks geraširdis dėdė. Žodžiu, viskas tarsi kokioj žaivingo pasakoj. Pabaltė be jokio klausimo įkorporuota į Sovietų Rusiją, nes pati "prašėsi", kad išleistų. Lenkijai organizuojama sovietų vyriausybė, kurios priekyje stovi kažkokia Vanda Vasilevska. Vokietijai ruošiamas toks pat rojaus pavidalas, kuriame viešpataus komunistų šulais Pick. Sovietų vyriausybė tos organizuotės oficijaliai dar nepripažįsta, bet ją maloniai pakenčia. Gi oficijalus pripažinimas ateis tuo pačiu momentu, kada vokiečių militarinė jėga bus jau bebaigianti smukti.

Tad iš tos paslaptingos Rusijos išeina paprasčiausia komunistinė dirbtuvė, kur gaminama didingi planai — išplėsti komunizmą visam pasauliui. Reiškia, jokių paslapčių Sovietų politikoj nėra. Visiems gerai žinoma, kad dabartinė sovietų vyriausybė tik apie pasaulinę revoliuciją tesvajoja. Vienintelė šioji tokią paslaptį gali sudaryti Rusijos liaudis. Anot buvusio Latvijos atstovo Ozolso, kurs ilgoką laiką Maskvoj yra pabuvojęs ir šiaip jau gerokai pažįstas rusų liaudį, Rusija kaip toki, esanti iš tiesų labai paslaptina. 250 metų ji nešė totorių jungą, o vis dėlto liaudis išlaikė savo tautinius ypatumus. Tad ir dabartinei vyriausybei pasikeitus, rusų tauta, tą trumpą, palyginti, komunizmo laikotarpį išgyvenus, patogių momentu, savo jungu nusikratysianti. Gal būsiamajai kartai ir teks tai pamatyti, bet kol kas komunistinė sovietų politika aiški kaip ant delno.

"Lithuania Should Be Free"

(Tokio antraštė tilpo šis Chicago Daily Tribune redakcijos straipsnis liepos 22 š. m. laidoje.)

"Lithuania is one of the Baltic countries which is a political laboratory, if not a battleground, in this war. On June 15, 1940, the Soviets invaded Lithuania. They remade the country into "Soviet Lithuania" almost over night. Red troops held the streets. Moscow agents conducted sham elections. The deputies of the Lithuanian People's diet "voted" to join the Soviet Union.

"A year later Russia and Germany went to war. Lithuanians seized the occasion to proclaim the restoration of Lithuania independence and throw off communism. Their coup was short lived. The Germans took over where the Soviets left off. Lithuania became part of a Nazi administrative unit called Ostland.

The name of Lithuania was erased from Nazi maps. Lithuania got some of the same brutal treatment the Nazis gave Poland, Belgium, and Holland.

"Lithuanians wonder what an allied victory holds for them. Russia expects to get Lithuania, along with other Baltic countries, at the peace table.

"Lithuania has had a year of Communist rule and two years of Nazi rule and, when peace comes, the Lithuanians want neither. Lithuania should have the same right of self-determination that is awarded the other victim nations when the war is over. Failure of the United States and Great Britain to secure this, along with the victory, will turn all the high sounding talk about "freedom" into a cruel joke."

(Editorial in the Chicago Daily Tribune, July 22, 1943).

gentina užima trečią vietą.

1943 m., tikima, kad 22 milijonai kailių bus pristatyta Amerikos odadirbiams ir batų gamintojams. Mūsų ginkluotos jėgos ir "lend lease" Suvaltos reikalauja apie 7 milijonus šių kailių. Civiliai galės vartoti 15 milijonų kailių, iš kurių apie 315 milijonų porų batų bus pagaminta.

Batų gamintojai įrodo, kad tos skaitlinės tik truputį mažesnės, negu 1933, 1934 ir 1935. 1941 m. daugiausia — 498,384,000 — porų batų pagaminta Jung. Valstybėse.

Mūsų valdžia jau seniai bandė parūpinti tinkamus batus mūsų kareiviams. Prieš Perlo Uosto užpuolimą, kainų lubos buvo uždėtos ant įvairių rūšių odos ir kailių. Pradžioje 1942 m. valdžia pavedė kontroliavimą kailių tam tikrai įstaigai, ir 80% pirmos rūšies dirbtos odos rezervuotas armijai. Ir War Production Board nustatė kokius batus bus galima pagaminti. Batų gamintojai veikė su National Bureau of Standards taupinti odą. Dabar įvairios medžiagos išbandomos vieton odos. Gumos nēr, tadgi įvairūs bota dël mėsos, ir mėsa daug brangesnė, negu oda. Todėl odadarbis negali tikėtis gauti kiek nori odos. Pirmiau daug odos buvo siunčiama iš Pietų Amerikos, bet trūkumas laivų ta irgi sumažino. Sausio 1 d., 1942 m. Amerikos ūkyse buvo 74,600,000 gyvulių, iš kurių trečia dalis buvo pieno-karvės. Nors Amerika nepralenkia Indijos skaitliuje gyvulių, Indijoj yra 210,000,000 gyvulių, bet Amerikos su visokiais pagerintais ir moderniais būdais gyvulių kailiai dau geresni. Ar-

1941 m. batų atsarga mūsų šalies, kur gyvena tik 6% pasaulio gyventojų, reprezentuoja beveik 40% visos pasaulio batų atsargos.

Kanada yra arčiausia konkurentė Jung. Valstybėms. Kanados kailiai yra labai geros rūšies, ir tenai 1938 m. kiekvienas gyventojas vartojo 2 poras. FLIS.

Oda Reikalinga Karui

Dėdės Samo rekrutas išnešioja dešimt porų batų pirmą metą armijoj; vėliau apsieina su šešiom porom per metus. Civiliam užteko dviejų porų per metus.

Tas paaiškina kodėl ženkleliai No. 17 ir 18, Karo Racijonavimo Knygutėj No. 1, racijonuoja batus civiliams. Su ženkleliu 18 galima gauti vieną porą batų — žinoma, už juos reikia mokėti. Pagal dabartinį planą civiliai galės nusipirkti tris poras batų per metus.

Milžiniškas vartojimas išdirbtos odos kareivių batams yra tik dalis pasakos. Pagal National Geographic Society pranešimą, karui reikia neišpaskaitai dau geros odos diržams, šalmams, autams, žakietams, pirštiniams, makštams (holsters), balnams, instrumentams, ir t. t. Armija vartoja net dešimt syk tiek odos, kiek

civiliai. Nepaisant šį sumažinimą civilių atsargos, amerikiečiai vis turės geriausius batus pasaulyje. Praeitais dviejais metais jie suvartojo apie tris ir pusę porų, kiekvienas, ir tikinama, kad trys poros kiekvienam per metus užteks.

Kiek kailių yra, priklausoma nuo kiek gyvulių skersata dël mėsos, ir mėsa daug brangesnė, negu oda. Todėl odadarbis negali tikėtis gauti kiek nori odos. Pirmiau daug odos buvo siunčiama iš Pietų Amerikos, bet trūkumas laivų ta irgi sumažino. Sausio 1 d., 1942 m. Amerikos ūkyse buvo 74,600,000 gyvulių, iš kurių trečia dalis buvo pieno-karvės. Nors Amerika nepralenkia Indijos skaitliuje gyvulių, Indijoj yra 210,000,000 gyvulių, bet Amerikos su visokiais pagerintais ir moderniais būdais gyvulių kailiai dau geresni. Ar-

PIRMOJI PAGELBA

(Novelė)

Noriūnų kaimo galulaukėje, skynimuose, gyveno vagis. Jis buvo plačioje apylinkėje žinomas, dažnai minimas ir nekenčiamas, kaip pat juodasis velniagalvis. Bet vagis kažkieno parėdymu gyveno sau, ir gana; turėjo žmoną, du vaikiukščius, šešias dešimtaines pelkės, arklį, karvę ir dvi nusususias avis. Dolieba žemės nedirbo. Tas gabalėlis iš grafo pirktos kemsynės buvo paliktas gyvatėms vaikams vesti.

Nežinia kokia jo sąžinė buvo, bet jis turėjo atsakyti už kiekvieną apylinkės vagystę. Jis buvo vadinamas arklia vagiu, ir tikrai buvo sėdėjęs kalėjime už arkljo pavogimą.

Kaimiečių neapykanta ir kerštas čia bene ir bus nuostabias dalykas. Su tėvynės išdaviku mūsų kaimietis išgers pusbonkį, jei tik šis sąskaitą apmokės, bet vagį — būtinai pakars. Jei savo rankomis neišdirbs vagių kailio — jokios satisfakcijos. Pagieža griauš širdį kaip kirminas medį.

Tokios kaimiečių pagiežos objektas buvo ir Dolieba. Po kiekvienos kur nors kaime įvykusios vagystės Dolieba buvo persekiojamas ir keikiamas su karčiausia tulžimi. Kaimo vyrai seniai ieškojo palankių aplinkybių pagiežai išlieti.

Išėjus iš Lietuvos vokiečiams okupantams, tokios aplinkybės susidarė. Noriūnų ir kituose kaimuose buvo suorganizuota

"garbės milicija". (Tai buvo menkai organizuota, mažai kontroliuojama, laikinė visuomenės saugumui ir tvarkai palaikyti institucija).

Prasidėjo liūdnie dienelės visiems vagims ir jų padėjėjams. Ūkininkai, tie sunkiai uždirbo smulkaus turto savininkai, panoro ant visados atsikratyti vagių ir jų veislės. Doliebos trobelė buvo apstota su didžiausiu triukšmu. Bet taip jau niekas nesnaudžia, ir nelaukia, kaip kunigų kalėdojant. Kiek kartų vyrai apstodavo Doliebos lauzą, tiek kartų raskavo tik jo išsigandusią žmoną ir du bulvių koše nusitėpusius vaikiukščius. "Milicija" tas pašėlusiai erzindavo.

Kažkur buvo nučiuptas Doliebos kolega Rukas, "išardytas" ir uždarytas į "kalėjimą". ("Kalėjimas" — tai buvo vieno ūkininko iš grafo pirktoje žemėje pastatytas klojimas su jauja). Rukas neišlaikė. Vargšas "kalėjime" pasikorė.

Bet likimas iš tvarkos atstovų tyčiojosi. Pora dienų po to vėl buvo pavogti du arkliai — paskutiniai, kuriuos okupantai paliko. Ir be to, tai buvo garbingo "milicijos" atstovo arkliai. To jau buvo per daug. Vyrai buvo pasirengę Doliebą nors iš žemės iškasti, bet pasiutusiai "pamokyti". Tai buvo pašėlimas!

Kažkas šnibžtelėjo, kad Dolieba naktį pareinąs pas žmoną ir naktį vėl išeinąs. Eėė, čia jie nutvers!..

— Saugoti per naktį!..

Taip ir buvo padaryta. Buvo paskirti keturi smarkiausi vyrai ir išleisti, kaip į lokių

medžioklę. Vyrai, pritemus, pagužom, brisdami per sniegą, apstoję trobelę iš visų keturių pusių. Priglūdę krūmokšniuose žiūrėjo į namelį baltame sniego lauke kaip astronomai į naują planetą. Dairinėjosi, sekė, ar ne pamatys ko slenkant prie trobelės. Bet niekas nesirodė. Nuo vakaro spinksojo mažuose langeliuose rausva šviesa ir toli skverbėsi per mėlyną naktį. Didelė pagunda ėmė pažiūrėti pro langeliukštį į tą paslaptinę trobelės vidų, bet trobelę saugojo šunpalaiškas. Triukšmas būtų nepageidautinas.

Ziburėlis užgeso ir namelis neberodė jokio gyvybės ženklo. Stovėjo jis susikuprinęs nakties gludumoje, kaip šieno kupetys. Niekas nesirodė. Naktis buvo rami. Aplinkui buvo tokia tyluma, kad girdėjosi sniego žvaigždučių skambėjimas.

O šaltis! Šaltis dar labiau didino tuštumą ir kėlė nerimą. Jis dilgino ausis, svilino nosis, šurpino nugaras. Tai buvo pašėlusiai įkyrus laukimas! Tai buvo stačiai kančia! Bet ta kančia buvo įrašoma į sąskaitą. Niekas nieko dovanai!

Vyrai pradėjo minkyti kojomis sniegą ir tyliai, bet nuoširdžiai keiktis. Jie piktai daužo kumštėmis sau šonus ir kas kart darosi nekantresni. Kyla mažas triukšmas. Pradedama niurzgėti šunpalaiškas ir, įsitikinęs savo pastabumu, pradeda atvirai loti.

Viskas pavirsta į nieką. Kaput strategija! Januška priklampoja prie savo kaimyno.

— Šalam kaip durniai... Še tau!..

— Kas daryti?

— Kas daryti... Suimkim tą bobą, įpilsim į kailį, ir pasakys, kur vyras.

Jis pats nustebo pasakęs puikią mintį. Dideli dalykai netyčia pasidarą. Kodėl jiems ta puiki idėja ankščiau neatėjo į galvą? Juk tai nuostabu! Jie gali bobę nusivaryti į kaimą ir ten surengti tokią pirtelę!.. Jau tik pamanius, kraujas pradeda virti. Visi keturi vyrai buvo sužavėti. Dabar jie jau nebejautė šalčio. Jie pasidarė gyvesni, karštesni, ėmė garsiai rėkauti. Susikaupusi dvasios energija pajuto galėjanti išsiliuti. Tik vienas sumanymas, viena mintis atskleidė prieš juos platų horizontą ir vėl atgaivino bevirstančius beprasmiškus jų žygius. Jie dabar visiškai negalvojo, ar pavyks tokiuo būdu sužinoti, kur slepiasi tikrasis vagis ar ne: jie tik džiaugėsi būsimojai keršto malonumui. To šiuo momentu jiems pakako.

Triukšmingai priėjo prie trobelės ir dar triukšmingiau, nes keli iš karto, pradėjo baladotis į duris.

— Leisk!

— Ar negirdi tu, vagies šmote!

Trobelėje ilgai kažkas braškėjo, čiuzėjo. Išiziebė šviesa ir ėmė girgždėti priemenės durys.

Visiška čia pat už durų pasigirdo silpnas, drebantis moteriškas balsas.

— Kas ten?

— Policija!

— Leisk neklausinėjus, tuoj durys išeis velniop!

(Iš "Židiny")

(Bus daugiau)

Dr. K. Gečys.

Ispanas iš Paviršiaus

Ispanai vidutinio ūgio, juodbruvia, baltais veidais ir reguliariais veido bruožais, liesi, išblīškę. Jų pažymis: mandagūs, nuosirdūs, malbūs, nuolat gerai nusiteikę su pervertinimu praeities ir dabarties savo tėvynės klausimų. Jų gyvenimo obalsis — moteris, vynas, gitara; o jų tikslas — išvengti sunkaus fizinio darbo ir kuogreičiau tapti donu — ponu. Nuo prancūzų skiriasi teisingumu, o nuo italų narsumu ir patriotingumu. Jų kalba melodinga, lengvai ištariama, su labai mažomis taisyklėmis skaityme. Jeigu atmesti arabų kilmės žodžius, kuriais pasinaudojant galima būtų lengvai parašyti 250 puslapių apysaką, o kuriuos galima pažinti iš priesagos al, pav. alcazar, alguno, alkaja, alfombra, kurie jau seniai yra suispantinti, rastume, kad jų kalba už italų — daug artimesnė lotynų kalbai taip pat žodžių panašumu, kaip ir gramatika. Reikia šioje vietoje pabrėžti, kad arabų stipri įtaka matome visose Ispanijos gyvenimo srityse. Pavasary ispanas dėvi tamsiai juodą veleriną su raudonu arba šviesiai mėlynu pamušalu. Greičiausia tai bus luominis pažymis. Galvą pridedgia juodu arba mėlynu beretu — baskų kepure.

Ispanai, atsižvelgiant į apgyvenamą provinciją, skiriasi tarp savęs būdu, rūbais, daina, šokiais, gaminiu valgių, kalba. Turtingos Andaluzijos ispanas skiriasi nuo savo tautiečio, gyvenančio Kastilijoje, Asturijoje arba Katalonijoje. Dar didesnis skirtumas tarp ispano ir basko, kurių kalba nieko bendro neturi su ispanų kalba ir yra viena iš seniausių Europos kalbų.

Socialiniu atžvilgiu Ispanijoje yra tik du luomai: turtuliai ir proletarai. Prie pirmojo luomo priskaitoma jų aristokratija, aukšti dvasininkai, kasyklų, fabriky, namų ir dvarų savininkai. Antrąjį luomą sudaro: darbininkai, ūkininkai, ir valdininkai, kaip juos čia vadina darbininkais su baltomis apikaklėmis. Vieni ir kiti yra labai stiprūs individualistai — kiekvienas iš jų savo širdyje nešioja karališkąją karūną. Luominė prapultis labai ryški. Už-

tenka į rankas paimti kojų nors laikraštį, kad tą nenormalybę pamačius. Kronikoj — Cronica de Sociedad — rasi sekančias prašmatnybes: excellentissime don senior..., arba illustre don senior... (seba keli vardai ir motinos ir tėvo pavardės), NN. bažnyčioje, gausiai patara; o jų tikslas — išvengti sunkaus fizinio darbo ir kuogreičiau tapti donu — ponu. Nuo prancūzų skiriasi teisingumu, o nuo italų narsumu ir patriotingumu. Jų kalba melodinga, lengvai ištariama, su labai mažomis taisyklėmis skaityme. Jeigu atmesti arabų kilmės žodžius, kuriais pasinaudojant galima būtų lengvai parašyti 250 puslapių apysaką, o kuriuos galima pažinti iš priesagos al, pav. alcazar, alguno, alkaja, alfombra, kurie jau seniai yra suispantinti, rastume, kad jų kalba už italų — daug artimesnė lotynų kalbai taip pat žodžių panašumu, kaip ir gramatika. Reikia šioje vietoje pabrėžti, kad arabų stipri įtaka matome visose Ispanijos gyvenimo srityse. Pavasary ispanas dėvi tamsiai juodą veleriną su raudonu arba šviesiai mėlynu pamušalu. Greičiausia tai bus luominis pažymis. Galvą pridedgia juodu arba mėlynu beretu — baskų kepure.

Apie proletarus, jų iškilminguose gyvenimo momentuose, nei žodeliu neužsimenama. Ir jie praktikoje turi teisę prie vardo prikergti titulą senor, o prie pavardės — don.

Komunistų siautėjimą, kuris išikūrė vienuolynų ir bažnyčių gaisrų pašvaisstę, kiekvienas ispanas prisimena, kaip didžiausią pabaisą, kaipo niūriausius savo tautos turtingoje istorijoje laikus. "Rojaus" kūrėjai jų turtingiausią Europoje šalį pavertė ubagynų; sušaudė tūkstančius nekaltų žmonių; sudegino daugybę vienuolynų ir bažnyčių; išgriovė daugybę kultūrinių ir istorinių paminklų; išvežė, ir niekad negrąžino, 20 tūkstančių, klasta nuo tėvų išviliotų, vaikų (keli iš jų vokiečių - rusų karo metu suomiams papuolė į nelaisvę, kaipo so-

Maori moterys palinksmina kaikuriuos Dėdės Samo Marinus, Naujojo Zelandijoje. Još gan muskulingai atrodo.

viety kareiviai); "išgabeno" Maskvą aukso atsargas (viešai į jį spiaudo — privačiai kiek išgalėdami vagia); "pasiėmė" prekybinį laivyną; išgriovė daugybę miestų ir miestelių; sunaikino ūkį ir pramonę; įvedė šių dienų režimą; ir patys išsinešdino į Rusiją, arba Meksiką.

Esamu režimu, su maža malkotentų išimtimi, esą patenkinti, matydami valstybinėje ir bažnytinėje srityje jo konstruktyvinį darbą ir dedamas pastangas pagerinti piliečių gyvenimo sąlygas.

Bolševizmo viesulas, kaip ir visur, kur jis praėjo, atnešė sekančias naujadas: išmokino piliečius blaiviau galvoti, išgydė nuo visokių neatsiekiamų utopijų, pagilino tėvynės meilę.

DIDMIEŠČIO GATVĖ

Ispanijos namai, be krosnių, su, beveik, plokščiais stogais, ispanų arba moderniška stiliuje statyti. Pasitaiko namų ir arabų stiliaus. Kiekvienas langas turi siaurą geležinį balkoną.

Miestuose daug su plačiomis ir gražiomis alejomis ir pietiška augmenija parkų. Juos ir gatves puošia imperatorių, karalių, dailininkų, vadų, kunigų ir vienuolių meniški paminklai.

Nuo ankstyvo ryto dulketos miestų gatvės prisigrūdusios ir triukšminios. Vaikai — nesant namų kiemams — per išsą dieną žaidžia, rėkia, pešasi, juokiasi. Iki pietų, be pertraukos, vienas paskui kita, kiek tik išgalėdami šūkaudami, praeina: senų daiktų supirkėjai, kėdžių taisytojai, peilių galastyčiai, medaus pardavėjai. Smuikininkas, gitaristas ir tenoras, sustoję vidurgatvėje, užtraukia naujaušį šlagerį. Girdėti žodžiai — amor-noche — meilė - naktis... Minia jaunų mergaičių, kareivių ir kitokių žioplių auga. Pertraukos metu, čia pat, parduodama naujaušio šlagerio leidinys. Visi suartinai, dar kartą, pabalinę akis į viršų, užtraukia. Gatvė dainuoja... Vakariop, atvėsti nuo kaitros, daugumoje moterys susėda šaligatvėse ir balsiai kalbasi be jokių paslapčių. Naktį, per plonas namų sienas, girdėti delnų plojimas ir monotoniškas šauksmas, gitaros muzika, jaunimo juokas,

daina. Ilgai nesupratau — kam delnais plojama ir šaukiama. Pasirodo šaukiama, kur tai į taverną užlindusio, namų sargo. Iki senis nugarsta, išsikrapšto, ir jiems duris atidaro, praeina daug laiko. Per tą laiką naktiniai paukšteliai turi progos gerai gatvėje pašūkauti.

Nuo gegužės iki spalio mėnesio pabaigos visoje Ispanijoje didelės kaitros. Saulė — it geležis — įkaitusi. Kiekvienas dejuoja — mucho calor — labai karšta. Dieną be reikalo nevaikščiojama. Langai užleidžiami medinėmis užolaidomis, pro kurias prasiskverbia užtektinai šviesos. Viešose įstaigose, kaip pragare kenčiančios sielos, nuolatos užia ventiliatoriai. Lietus labai retas svečias. Oras sausas, sveikas, prakaituojama mažai. Vakare sunkoka užmigti. Be švarko ir kaklaryšio nepadoru pasirodyti, moterims išimtis — jos gali pusplikės vaikščioti.

Iš kultūrinių Madrido įstaigų pažymėtinos: garsus El museo del Prado, Nacional biblioteka, laivyno muziejus, moderniško meno muziejus, miesto savivaldybės muziejus ir daugelis kitų.

Muziejuje El Prado ištiesomis dienomis galima grožėtis Goya, Greco, Vasquer ir kitų nemirtingų dailininkų kūriniais. Kaltas ir teptukas — iškalbingesni už šių dienų stambiausio kalibro karo pabūklus. Pirmieji posėdį dieną grožį, antrieji sėja mirtį ir viską naikina...

Miestuose pilna įstaiginai įtaisytų kinomatografų. Bilietai dviejų kainų balkonui ir apačiai. Pirkes dviejų kiaušinių kainą bilietą, sėsk kur tik nori — niekas tavęs nevaikys. Rodoma filmai: angliški, amerikoniški, prancūziški, itališki ir ispaniški. Ivezti filmai sinkretimi, be nepakenčiamų užrašų. Ispaniškas filmas propaguoja ispanų kultūrą ir šių dienų režimo pastangas.

Nemažai yra teatrų-opečių. Dramos neaptikau. Ispanas jos nemėgsta — užtektinai jos turėjo savo viešame ir turi privačiame gyvenime. Gražūs, priešais karališkų rūmų, operos rūmai, karo metu gerokai apdaužyti, uždari.

Gatvių ir požeminio traukinio sienos nupieštos Jose Antonio Primo de

Rivera ir gen. Franco atvaizdais ir nurašytos: Viva Espana, Arriba Espana, Viva Franco, Gibraltar, Oran. Aišku ko norimi švara: šaligatvėse primėtyta popiergalių, bananų ir apelsinų žievelių. Ryte, einant gatve, akyliai reikia žiūrėti, kad kojos neįgrūdus ir neparsinešus žemiškos "laimės" į namus. Nenormalybę sudaro virtuvių išmatų išvežiotojai. Anksty ryte ateina į virtuvę su pintine išsimurzinęs vaikėžas ir pasiima išmatas. Gatvėje jo laukia "bendrovės" nariai ir asiliukas įkinkytas į dviejų ratų aukštą vežimą. Išmatas išpilia gatvėje: draugai pradeda juose kapstyti, rūšiuoti, sukeldami debesius pelenų ir nepakenčiamą smarvę. Išsirinke iš pelenų vaisių žievelės, konservų dėžės, supilia į maišus, ant jų susėda, ir traukia galas žino kur. Radę ką nors valgomo, čia pat, nešvariais pirštais, kemsą į savo burnas...

Asilu beveik viskas atliekama. Ant jo kupros vežami į turgų puodai, malkos, mėšlas; odiniuose maišuose, kaip Dovydo laikais, išvežiojamas vynas, pienas ir taip panašiai. Jeigu asiliukas yra įkinkytas, tai jau būtinai ant kaklo turės virtinę brazgūčių užkabintą ir pakinklą papuoštą metaliniais papuošalais.

Uniformuotos policijos visur pilna. Nuolatos vaikščioja po trys. Totalinė valstybėje revoliucija sukelti neįmanoma. Tą tai ispanai gal ir atpras daryti.

Beveik prie kiekvienos didesnės miesto centro gatvės kampo akieji balsiai šaukia: "Para hoy!" — "Šiai dienai!"

Nelaimingiausias pasaulėje, nepakeliamojo saulės kaitroje, per išsą dieną, kartoja: "Para hoy!" Vaizdas niūrus... Jų amžina tamsybė, žeriantieji saulės spinduliai, praeivių linksmi pokalbiai ir čaižūs juokai, kažkaip nesuderinami su akulų užkimusiais balsais: "Para hoy!" Gyvenimo priešingybės...

Tai akulų naudai loterijos bilietų pardavėjai. Savotiškai ryški reklama. Jie gyvena šia diena — jeigu jų gyvenimą galima būtų pavadinti diena, užsidirbdami sau ir savo draugams skurdų ir nepavydėtina pragyvenimą.

Tos labdaringos įstaigos loterijos traukimas būna kasdien. Sekančią dieną galima nuo bilieto parduvejo sužinoti, ar pirktas bilietas buvo laimingas, ar ne?

Valstybinės loterijos traukimas būna kiekvieno mėnesio I, II ir 21 dieną. Lošia kas išgali. Loterijos bilietų pardavėjų visur pilna. Traukimo išvakarėse, įkryrus pardavėjai, ne savo balsu, pažada praeiviams: didelius turtus, laimę, gerbūvį...

Yra daug visokių kitų rūšių hazardinių lošimų. Matysi hazarduojančius parkuose, aikštėse, gatvėse, kavinėse. Kur daug hazarduojama — žinok, kad gyvenimo sąlygose nersaldžios. Nedvejotinai — hazardas ir loterijos demoralizuoja žmones.

Kavinių, tavernų ir restoranų kiekviename Ispanijos mieste pilniausia. Nenuostabu — tai šalis gero ir pigaus vyno, visokių vaisių, vaišingumo, tinginiavimo ir noro kalbėti ir diskutuoti. Kalbami apie politiką, karą, biznį, metafiziką ir meilę. Pavargus kalbėti, pasidėdama ant kelių šunelis ir erzinama jį, arba žvairuojama į praeinančias lieknas ir grakščias senoras.

Kavinės ir tavernos, ypač po piet, prigrūstos žmonių, o sekmadienį greičiau slogą gausi — nei kavinėje vieta.

Yra kavinių ir arabų stiliuje įtaisytų: pasigavę svetį, pasisodina ant žemės, o jeigu jis nesipriešina, užvelka jam viršutinius arabiškus rūbus, ir čia pat nutraukia paveikslą; atvaizdą gali pasiūti pažįstamiems, tie, nesupratę iš karto tavo sąmojaus, linguos galvomis...; nuo sėdėjimo sukryžiuotomis kojomis išmuš devyni prakaitai; klausys, kaip koks paša, orientališkos muzikos, ir stenėsi; atneš puoduką juodos kavos; už pamėgdžiojimą svetimų papročių stambiai užmokėsi, o paskui tavo širdelė pradės, kaip avies uodegėlė drebėti, ir eisi iš kur atėjai raišiodamas.

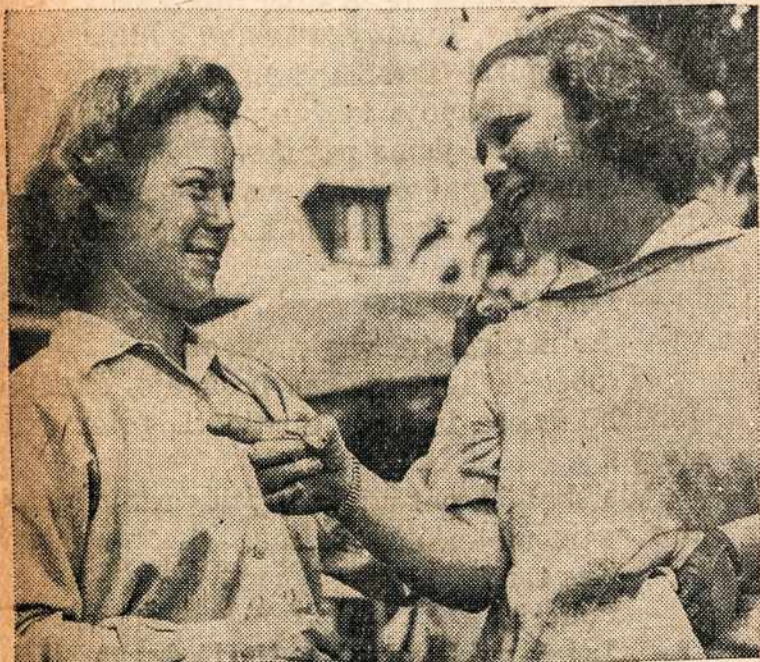
Paprastai kavinėse nėra muzikos, nėra taipgi laikraščių ir žurnalų. Sveikas nusipirk — jeigu nori

daugiau laikrastinio proto turėti. Nuobodžiauti — nenuobodžiausi ir į stalą pirštais nebarškinsi: batų valytojas pasiūlys savo patarnavimą, loterijos bilietų pardavėjas — bilietą, kitas — pavogtą amžinąją plunksną, kaklaryšį, benzino žibintukui, tualelinių reikmenų ir taip panašiai. Spėk tik karto: "Disculpe, no!"

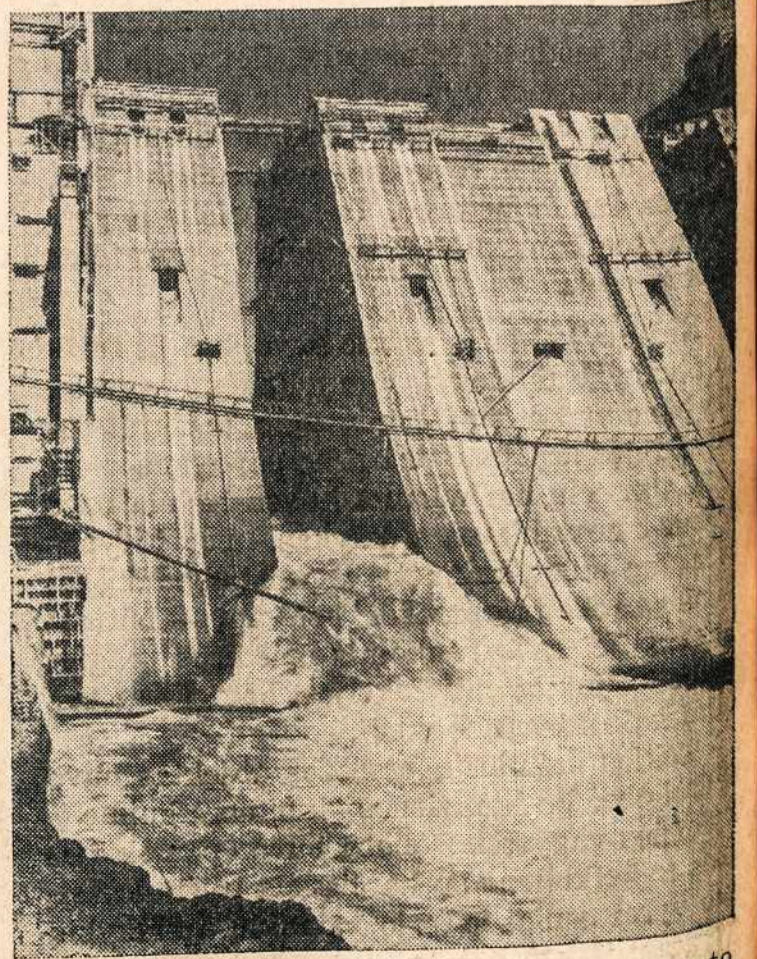
Bežiūrint į nuolatos žmonių pilnas kavines, savaimi kykla klausimas, kada tie žmonės dirba, iš kur jie ima pinigus, ko jie čia ištiesomis valandomis riogso? Ar nēr Ispanijoje valstybinės darbo prievolės? Gaila.

Tavernuose galima "užkasti" ir išgerti visokių rūšių vyno, likerų, koniakų. "Užkasti" gausi jūros žuvies ir vandenyje išvirtų daržovių. Pažadnimui geresnio noro gerti — užproponuos "aceitunas" — alyvų slyveles, mirkytas acte, arba visokių pikantiškų, karčiai sūrių su raudonais pipirais parengtų, sunkelių. Jos savotiškai skanios. Nepratusiam jas valgyti, pradžioje ašaros, kaip žirniai ima birėti, paskui atsiranda toks troškuly, jog rodos visą statinę vyno išlaktum, pats į ją pavirstum, ir dar būtų maž.

Vynas geriamas iš tam tikrų su labai smailiais snapais molinių arba stiklinių puodukų. Išsižioję puoduką pakeli virš nosies, akys išmeigi į lubas, vynas čiurlena stačiai į burnelę, spėk tik ritmiškai gurkšniuoti. O ritmiškai gurkšniuoti reikia išmokyti — kitaip tos Dievo dovanos bus visur: ant nosies, barzdos, švarko. Tavernos lankytojai pastebėje nusijuokis ir balsiai tars: "Mira, este senor es extranjero no sabe como beber!" Vienas pagėręs tuo būdu paduoda kitam. Ir taip puodukas eina iš rankų į rankas besivaišinančių. Jeigu išgersi malagos ar maderos (Tėsinys 5-tame puslapyje)

Dvi golfo pasaulio įžymybės — Petty Berg, dešinėje, iš Minneapolis ir Elizabeth Hicks. Jos linksmi kalbasi sporto reikalais.

Vaizdas užtvankos Shasta Dam, at Sacramento, Cal. Šiai užtvankai, kuri turi daug vartų, sunaudota 1,000,000 kubinių jardų plieno. Ji pradėta statyti Liepos mėn. 1940 ir dabar jau užbaigta.

Kviečiame Rinkti Delegatus | Konferencija

Rugsėjo - September 2 ir 3 d. Pittsbrughe, William Penn Hotelio svetainėje, įvyks AMERIKOS LIETUVIŲ KONFERENCIJA. Belieka beveik tik vienas mėnesis laiko delegatams išrinkti. Todėl raginame visus veiklius žmones lietuvių kolonijose sukristi!

Konferencija turi būti didelė ir išpūdinga, kad ji duotų gerų vaisių. Amerikos Lietuvių Taryba ir jos įgaliotas Rengimo Komitetas, iš savo pusės, deda visas pastangas, kad būtų paruoštas gražus ir konstruktyvus darbų programos.

Amerikos lietuvių organizacijų, kolonijų komitetų ir laikraščių atstovai susirinks Pittsburghe pareikšti mūsų vieningą pasiryžimą remti karą iki visiškos Jungtinių Tautų pergalės — ir kartu aptarti būdus padėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę.

Galimas daiktas, kad iki karo pabaigos mes jau daugiau nebegalėsime suvažiuoti ir bendrai apsvarstyti brangius mums kiekvienam reikalus, nes, karui progresuojant, didėja transporto sunkumai ir kitokios neišvengiamos kliūtys. Taigi šitą progą privalome išnaudoti ko pilniausiai.

Delegatų rinkimo taisyklės jau buvo plačiai paskelbtos ir čia jų nebekartosime. Bet prašome draugišią valdybą: kai tik delegatas bus išrinktas, TUOJAU parašyti jam mandatą ir vieną mandato kopiją NEATIDELIOJANT pasiųsti ALT centro sekretoriui: 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Prašome taip pat neužmiršti ir finansinės paramos Amerikos Lietuvių Tarybos darbui dėl Lietuvos išvadavimo.

Pirmą Konferencijos dieną — rugsėjo 2 — vakare, bus Bankietas delegatams ir svečiams. Tikietai kainuos po \$3.50 asmeniui. Jie turi būt užsisakyti iš anksto per Rengimo Komitetą Pittsburghe (119 South 22nd Street).

Būtinai reikia taip pat iš anksto rezervuoti sau kambarius viešbutyje, kad būtų užtikrinta nakvynė. Kainos William Penn Hotelyje tokios: pavienis kambarys \$3.85 (ir brangiau); kambarys su dviem lovomis \$5.50 (ir brangiau); kambaryje 4—5 žmonėms nakvoti tik po \$2.00 asmeniui. Rengimo Komitetas kambarius delegatams paims, bet reikia nesivėlinti jam parašyti.

Delegatams patartina bent už kelių dienų prieš išvažiuojant iš namų (juo anksčiau, juo geriau) apsirūpinti geležinkelio tiketais, ypač kurie nori gauti vietą Pullmane.

Nereikia paisyti, jeigu ruošiantis kelionei arba keliaujant teks susidurti su kaikiuriais karo laiko nepatogumais. Atsiminkime, kokį vargą ir pavojų kenčia mūsų jaunimas karo frontuose — ir kokioje baisyje padėtyje yra mūsų tėvai, giminės ir draugai po okupantų letena dirba ištrėmime!

Mes trokštame, kad po tų vargų ir kančių ateitų šviesesnė gadynė visai žmonijai ir mūsų gimtajam kraštui.

Tad visa demokratiniai nusiteikusi lietuvių visuomenė, kuri brangina šios šalies laisvę ir geidžia laisvės Lietuvai, yra kviečiama į talką — kad AMERIKOS LIETUVIŲ KONFERENCIJA Pittsburghe būtų visu šimtu nuosimčių sekminga!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Vykdomasis Komitetas:

- Leonardas Šimutis, pirm.
- Dr. P. Grigaitis, sekr.
- M. Vaidyla, išd.

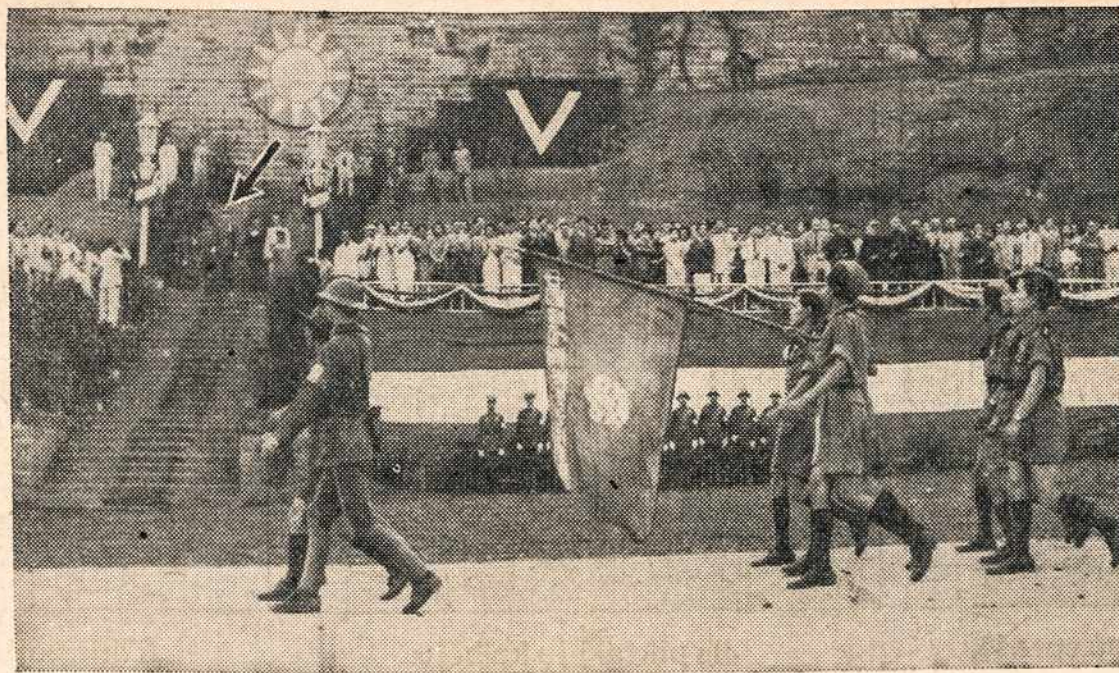
TINKAMI SCENAI VEIKALAI

- APSIRIKIMŲ KOMEDIJA — Atsitikimas iš Amerikoniško Gyvenimo. Parašė H. Sienkivė... 20c.
- DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygelėje tilpsta trys veikalai: "GERMANA", 2 aktai. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys, "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupė. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minia, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBUKLAI", 4 aktų drama. Dalyvauja 21 moteris. Šios knygutės kaina ..... 35c.
- ESUMAS 3 dramos d., "Gims Tautos Genius". Parašė Kun. Leonas Vaičekauskas ..... 15c.
- PILOTO DUKTE, 5-kių veiksmų drama. Vertė T. Išleido Kun. Pr. M. Juras. Vaidina vien moterys. Vaidina 24 moterys ir šokėjos. Kaina ..... 35c.
- UBAGŲ AKADEMIJA ir UBAGŲ BALIUS, vienoje knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijū Juozukas. Ubagų Akademijoje dalyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagų Baliuje dalyvauja 5 poros ubagų ir kiti trys asmenys. Kaina ..... 30c.
- VIENUOLIO DISPUTA su RABINU, vieno veiksmo juokai, dalyvauja 4 asmenys. Kaina ..... 15c.
- VAIKŲ TEATRAI. Tilpsta trys veikalėliai: "Ištyrime paskui", "Antanukas Našlaitis" ir "Mėginimas". Kaina ..... 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kinijos Boy Scouts surengė puikikų parada, kuri priėmė Kinijos vadas Generalissimo Chiang Kai-shek. Kiniečiai džiaugėsi priaugančia nauja karta.

Ispanas Iš Paviršiaus

(Pradžia 4 pusl.)

ros butelį tai pasijusi Samsonu ir visą gyvenimą tavo gyslose (jeigu tik jos ne senos) saule srovėns..

Girtą ispaną vargiai sutiksi. Jis ir iškaušęs palieka žmogumi: kitam į akis nešoka, neužkliudo, nesikeikia, nepamiršta ir toliau būti mandagus ir savo draugus vadinti senor. Gyvas — tampa dar gyvesnis, kalbus — dar iškalbingesnis.

Kur tik žengsi susidursi su įkyriais skurdžiais. Nuo jų negalima apsiginti. Sekdami iš pasekos prašo pasigailėjimo — vienos pesetos. Centų jiems prašyti neapsimoka. Ir pesetą turėdamas nieko nepirksi ir nieko nenustelbsi.

Saligatvių ūksnyje guli išbliskę ir apdriskę vaikai ir vyrai. Jie praeivių nemaldauja. Iš jų abejingų veidų ir be išraiškos akių galima suprasti jų panieką gyvenimui ir aplinkai. Spėk žmogau, ar tai skurdžiai, ar tinginiai, o gal savo rūšies profesionalai, o gal per daug vyno paragavo? Auxilio Social-Socialinė Globa — dirba labai daug, kreipdama ypač dėmesį į vaikus, bet neproporcingą skurdą trumpu laiku sunku nugaleti. Skurdas ir badas — opiausi šių dienų Ispanijos vyriausybės klausimai. Besikalbant šiuo klausimu su žmonėmis, jie nerodo mažiausio nepasitikėjimo, priešingai, tvirtina, kad siaučiant raudoniesiems būta kur kas blogiau.

Balandžio 1 dieną, Madrido gubernatorius griežtai uždraudė elgetauti. Elgetos išnyko. Sakoma, kad jie buvo komunistų samdomi, kad sukėlus žmonyse niūrų vaizdą ir nepasitikėjimą šių dienų režimu. Gal ir teisybė. "Kūrmiai" moka savo tikslams kiekvieną progą, kiekvieną nepasitikėjimą, sulig savo obalsio — kuo blogiau, tuo mums geriau — išnaudoti. Kur skurdas — ten knysasi giliau.

Nevisai tobuli kortelių sistema įvesta alyvai, duonai, mėšai, bulvėms ir tabakui. Vaisiams, daržovėms ir žuvims kortelių nereikia. Tuomi žmonės ir minta. Minėtų produktų kainos neviršija 3 pesetų už kilogramą. Cukrui, ar-

batai, sviestui, kiaušiniams ir kitiems maisto produktams kortelių visai nėra. Tie dalykai priškaitomi prie liuksuso.

Blogiausia tai tas, kad ir kortelėmis apsikrovę gali badu mirti: arba tų produktų stokoja, arba laiku nespėta atvežti.

Kitose provincijose tuo klausimu blogiau arba geriau — viskas priklauso nuo jos turtingumo ir nuo susisiekimo stovio.

Krautuvijų languose, išskyrus duoną, sviestą ir cukrų, visko pilna: iš bulvinių miltų pagamintų tešlainiai, čokolado (labai keistos spalvos ir skonio), kumpio, dešrų, kiaušinių, visokių konservų. Kainos astronomiškios. Tie dalykai darbininkui, uždribančiam į dieną 9 — 10 pesetų, arba valdininkui, gaunančiam į mėnesį

300 — 400 pesetų algos, neprieinamos.

Vaikai išpaudė savo nosutes į krautuvijų langus kalbasi ir vedžioja po langą stiklą pirštukais rodydami: kuris daugiausia ką megtų suvalgyti. "Pasi-gardžiavę" prie vieno langų, būriu leidžiasi prie kito.

Rūkoriaus gauna į dieną keturias cigaretes. Atsi-prašant — kaip šuniui mėsė. Privati cigarečių "gamyba" plačiai išsivysčiusi. Vaikėžai gatvėse, kavinėse, tramvajuose, su-rankinėja nuorukas, iš-krapštę tabaką išdžiovie-rin, pagamina cigaretes ir parduoda už 20—30 centų vieną. Policija juos tešlainiai, čokolado (labai keistos spalvos ir skonio), kumpio, dešrų, kiaušinių, visokių konservų. Kainos astronomiškios. Tie dalykai darbininkui, uždribančiam į dieną 9 — 10 pesetų, arba valdininkui, gaunančiam į mėnesį

A. DAUKANTAS.

Mažas Karžygys

(Vaizdelis iš Nepriklausomos Lietuvos ir pirmosios okupacijos laikų).

(Tąsa)

Kad būčiau vyras, tai vienas būčiau kariavęs, bet vokiečiams Klaipėdos nebūčiau geru atidavęs! — kramtydamas mažas lūputes kartojo. Ilgai Juozukas liūdėjo Klaipėdos ir, pats sau vienas svajojo: — kodėl negrįžta sena Lietuvos praeitis, Vytauto laikai? — kodėl visi taip skaudžiai skriaudžia Lietuvą? Čia lenkų ultimatumas, pažeminantis mūsų tautą, netekimas Klaipėdos, vienintelio išėjimo į jūrą, o Lietuva vis užsileidžia, nekariauja. Kada sugrįžo brolis, baigęs mokslus, Juozukas jau nebeklausė kada jį į Kauną nusiveš. Jis tik klausinėjo brolio, kada Lietuva ginšis nuo užpuolikų. Jonui teko daug aiškinti, kodėl Lietuva nekariao prieš lenkus ir vokiečius, bet jam pavyko šiek - tiek Juozuką įtikinti, kad tai buvo daroma vis dėl Lietuvos gero.

Slinko Juozukui vasara senomis vėžėmis, ganyk avelės ir gerėkis gražia gamta. Kada ūkininkai pradėjo sėti žiemkenčius, Juozukas žinojo, kad jau laikas Jonui vykti į Kauną į Karo Mokyklą, nes kainos neviršija 3 pesetų už kilogramą. Cukrui, ar-

lauktą sostinę. Džiaugėsi ir ramino save Juozukas, — netekome Klaipėdos — bet Vilnių atgavome! Neilgai džiaugėsi Juozukas; jo ramybę sudrumstė rusų karių pasirodymas Lietuvoje. Teko Juozukui juos keletą kartą pamatyti, tokie apgailėtini.

Rusų kariai daugiausiai stovėdavo užsidarę jiems skirtose stovyklose. Praslinko dar trumpas laikas ir, vėl naujas karo frontas užsideda. Rusai puola Suomiją. Narsiai kaujasi suomiai, triuškina rusų jėgas. Neilgai tęsėsi rusų suomių karas, Suomija būdama maža tauta turėjo priimti iš rusų siūlomą taikos sąlygas. Buvo kalbama, kad vokiečiai privertė suomių taikintis. Rusai taikos keliu apkarpė suomių žemės plotus. Vėl viskas aptilo. Tik vokiečių karas su angliais pamažu rusėjo tolyn.

* * *

Atėjo pavasaris. Juozukas ir vėl ganė avelės. Vieną gražią birželio dieną, kada jo avelės miegojo, Juozukas sumanė nueiti prie piliakalnio, kur buvo taisomas laužas Sv. Jono nakčiai; Juozukui dar nepasiekus piliakalnio, jis išgirdo lėktuvų motorų ūžimą. Iš rytų Kauno link skrido skvadronas didžiulių lėktuvų. Žiūrėjo į juos Juozukas, — tai ne Lietuvos! — sušuko, nes ant sparnų matėsi rusiški užrašai ir didžiulės žvaigždės. — Ko jie dabar čia skraido? — pamanė. Lėktuvai maišydami lig varnos nuskrido į vakarus. Prieš pietus pas Juozuką atėjo Jonas. Toks susimąstęs ir nuliūdęs.

Jono išvaizda sukėlė Juozukui neramumą. — Kas yra Jonai? — užklausė Juozukas. Giliai atsidusęs Jonas paėmė Juozukui už peties: — ar matei skrendančius rusų lėktuvus? — Mačiau, bet ko jie čia skraido po Lietuvą? — Juozuk, vakar nakčia rusai įteikė Lietuvai šešių valandų ultimatumą, reikalaujanti, kad Lietuva pasiduotų jų karo jėgų okupacijai; nors ir pasižada į mūsų valdžios reikalus nesikišti, jie tik turės pilnas karo jėgas Lietuvoje. Bet mūsų supratimu, mus rusai pavergia be karo, nes mūsų kariamais įsakyta nesipriešinti ir, šie nuskridę rusų lėktuvai yra pirmieji mūsų pavergėjai, netenkame laisvės, gyvensime po Stalino diktatūra!

Nežinojo Juozukas ką sakyti, jautė, kad jo krūtinę kaž-kaš skaudžiai nuspaudė, per jo mažus veidelio skruostus pradėjo riedėti didelės ir gailios ašaros. Norėjo ką sakyti, bet balsas neišėjo iš burnos — sustingo krūtinėje. Nežinodamas ką daryti, puolė broliui į glėbį ir, pradėjo balsiai verkti. Ty-lėjo Jonas, nežinodamas kaip broliuką nuraminti, kietai jį spaudė savo rankose, jautė, kad ir per jo veidą rieda žibantys perlai ir, tykiausiai be balso krūtinė ant broliuko geltonų plaukų. Staiga Juozukas sustojo verkęs, išsitraukė iš brolio rankų, norėjo ką sakyti, lūpos judėjo, bet žodžiai iš burnos neišėjo. (Bus daugiau)

Jums nereikia porcijų korčiukės pirkimui J. V. Karo Bonų.

"DARBININKO" KNYGYNE GALIMA GAUTI SEKAMŲ KNYGŲ ---

- ABC Pradžiamokslis - elementorius, 40 pusl. Kaina. 30c.
- DIEVO MOTINOS APSIREIŠKIMAS ant Kalno La Salette, vertė kun. Ig. A. Abramaitis, 65 pusl. Kaina ..... 25c.
- DR. VINCO PIETARIO RAŠTAI. Tomas III, kle-tais aparais, 267 pusl. Kaina ..... 50c.
- ENCIKLIKA šv. Tėvo Pijaus XI. Kaina ..... 10c.
- GELIŲ PINTINĖLE, graži apysaka, 96 pusl. Kaina. 20c.
- GEGUZES MENUO, Kun. Pr. Zadelkis, labai gražūs kiekvienai dienai pasiskaitymai. Kaina buvo 50c, dabar parduodame po ..... 25c.
- GYVOJO ROZANČIAUS PASLAPTYS ..... 20c.
- JEZUS KRISTUS — Jo gyvenimas ir darbai. Parašė Vyskupas Būčys, geri aparai, 514 puslapių... \$2.50
- JONO KMITO EILES, buvo kaina \$1.00, dabar ..... 50c.
- KATEKIZMELIS — Pirmą išpažintis. Sutaisė Kun. P. Juškaitis. Kaina ..... 15c.
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Kun. Dr. J. Starkus. Kaina \$1.10
- PETRIUKAS — sulietuvino S. Rakauskas pusl. 30 Kaina ..... 15c.
- PILIETYBES KATEKIZMAS. Šioje knygutėje randa-si klausimai lietuvių ir anglų kalbose. Norintiems patapti Amerikos piliečiais ši knygutė yra labai naudinga įsigyti. Kaina tik ..... 25c.
- PIETŲ AMERIKOJE, kelionės įspūdžiai. Parašė Kun. J. Paškauskas. Kaina ..... 25c.
- šv. Elzbieta Tiuringietė — Antanas Fengeris, S. J. 51 pusl. Kaina ..... 25c.
- SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Kaina ..... 25c.
- SPARNUOTI LIETUVIAI — Darius ir Girėnas. Parašė kap. P. Jurgėla, gerai aparais. Kaina \$1.60
- TRUMPAS KATEKIZMAS, vadovėlis pradžios mokykloms ir pirmajam vaikų išpažinėjimui. Paren-gė Kun. J. B. Končius, S.T.D. Kaina ..... 20c.
- TRYS KELEIVIAI, krikščionis, žydai ir turkas. — Graži apysaka. Kaina ..... 25c.
- VYTIS KANKINYS (šv. Jurgis) penkių veiksmų tragedija. Parašė V. Nagornoskis. Kaina ..... 35c.

NOVENOS

- NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyzičio. Kaina 15c
- NOVENA prie Motinos Gerosios patarčios. Kaina ..... 20c.
- NOVENA prie Dievo Motinos Nuol. Pagėbos. Kaina 15c.
- NOVENA už Sielas Skaistyklėje. Kaina ..... 20c.
- "TRYLIKA ANTRADIENIŲ ŠV. ANTANO GAR-BEI", išleido Kun. Magnus Kazėnas. Kas myli šv. Antaną ir nori gauti jo malonių, tai meldžiasi iš šios knygutės. Kaina ..... 15c.
- NOVENA prie šv. Onos ir Kryžiaus Kelias ..... 15c.

Su užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

BERNADETOS GIESMĖ

FRANZ WERFEL

HAROLD FOSTER ILIUSTRACIJOS

Eik su manimi, — tarė policijos viršininkas

Zakometas visa surašė.

Jis piktai į ją kalbėjo.

Tikintieji ją lydėjo.

Bernadeta nebeturėjo ramybės. Policijos viršininkas pamatęs ją gatvėje, priėjo ir tarė: — Mergyte, eik su manimi; ilgai neužims. — Tai nebuvo areštas, bet malonus pakvietimas. Tačiau tuojau susirinko minia ir sekė iki policijos namo. Zakometas įsivedė Bernadeta į raštinę, atsisėdo už stalo, pasiėmė popierio ir pašėlį ir tarė: — Gerai, dabar pasakyk man kas įvyko prie Masabielio. — Bernadetai pasakojant Zakometas greitai visą surašė. Kada Bernadeta užbaigė, Zakometas, norėdamas ją sumaišyti, pradėjo skaityti savo raštą: — Bernadeta Subirūtė sako, kad Moteriškė dėvėjo mėlyną skepetą ir baltą juostelę. —

rūtė sako, kad Moteriškė dėvėjo mėlyną skepetą ir baltą juostelę. — Baltą skepetą ir mėlyną juostelę, — tarė Bernadeta. — Negalima, — suriko Zakometas, — Prisipažink, kad tu sakei baltą juostelę! — Tamsta suklydai berašydama, — ramiai atsakė Bernadeta. Bet Zakometas nenorėjo jai nusileisti ir prisipažinti tyčia tai daręs. — Bernadeta Subirūtė sako, kad Moteriškė yra panaši į Sv. Panelės Marijos statulą mūsų bažnyčioje. —

Bernadeta atsakė: — Aš visai taip nesakiau. — Zakometas nieko nelaimėjęs ir kiek labiau užpykęs tarė: — Tas dalykas turi užsibaigti, kitaip aš tave ir visą jūsų šeimą sugrūsiu į kalėjimą. Eik namo. — Bernadetai einant namo prisirinko prie jos minia ir ją lydėjo. Priešakyje visų ejo Antanas Nikolis, mosuodamas lazda rankoje. — Aš būčiau atėjęs tavęs parsivesti, Bernadeta, — tarė malūninkas. Bernadeta rodos ir nepatėmijo jo, jai

taip buvo sunku kvėpuoti ir vis darėsi sunkiau ir sunkiau...

* * *

Čia tik labai trumpas aprašymas ką Bernadeta turėjo išvargti pas policijos viršininką. Pilną aprašymą rasite Vyskupo Būčio knygoje: "Sv. Panelės Marijos Apsireiškimas Liurde", kurią "Darbininkas" neužilgo išleis. Prisidėk prie jos išleidimo, prisiusdamas \$5.00. Už tą auką gausi didelę, naudingą knygą ir būsi įrašytas į leidėjų sąrašą.

Drawings copyright, 1943, by King Features Syndicate, Inc. Text copyright, 1942, by The Viking Press, Inc. Distributed by King Features Syndicate in co-operation with the Book-of-the-Month Club, Inc.

tėvynę, o žiūri, savo naujos, tas meluoja. Atvirščiai, tautos meilė dažnai reikalauja didelių medžiaginių ir dvasinių aukų. Taigi mokėkime mylėti savo tautą ir savo kraštą. Ypač, kad kataliko pasaulėžiūra, Dievo meilė, reikalauja artimo, o taip pat ir tėvynės meilės. Juk nuostabioji Prancūzų žemės duktė — Orleano Mergelė paskelbta net šventąja dėl jos ugingos tėvynės meilės. "M.L."

Junatinėse Amerikos Valstybėse Yra 324 Lietuviai Kunigai

(LKFSB) Neseniai iš spaudos išėjęs kapitalinis veikalas "Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai" be daugelio kitos medžiagos duoda sąrašą ir adresus lietuvių kunigų, esančių Jungt. Amer. Valstybėse. Iš sąrašo aiškėja, kad šiame krašte yra net 324 lietuviai katalikų kunigai. Tikrumoje šis skaičius bus net didesnis, nes knygos spausdinimas užsitęsė kelis mėnesius, o per tą laiką keliose seminarijose buvo įšventinti nauji lietuviai kunigai. Ta proga tenka pažymėti, kad "Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai" duoda daug svarbios istorinės medžiagos apie lietuvių darbus USA. Knyga spausdinta "Amerikos" spaustuviėje (222 S. Ninth Str., Brooklyn, 11, N. Y.)

JAUCIATĖS BLOGAI?

VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU — SIUC MODERNISKŲ VIDURIŲ ŽODŽIŲ — Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveikios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernišku būdu — krantykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga krantoma guma veikia durius liuosuoja švelniai ir tikrai. Mūsų maloniam naudojam FEEN-A-MINT. Tai pakrantiykite FEEN-A-MINT — einant greitai, naudokite tikrai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti ryta malonus palengvėjimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

Generolas Dwight Eisenhower'as

Valio!!! del vado Eisenhower'o! Aro kalnyno mūs, Kordiljerų, Nuo kurio priešai nun' Afrikoje Bėgt tik mokėjo vis nesustoje. Kaip jis juos pliekė ir jų tvirtoves Triuškinant nes'liovė, kaip su jais kovės. Jau jie parblokšti — jis trijumfuoja, Bei jų sostines užimt planuoja. Ir jiems, pasiekus švobų tėvynę, Padiktuos, tikiu, pačiam Berlyne Besąlyginio pasidavimo Tekstą — tas liečia irgi ir Romo. Nes jis vadovas yr' genijalis — Mok' griaut tvirtoves, bei kariaut galīs Ir ant ligumų, kaip liūtas tyru. Tad ji priligi galim prie vyrų, Kaip Aleksandras Makiedonietis Kad buvo, arba garsus rymietis Vardu Cezaras, kur's, nes taip buta, Žuvo nuo smūgio mirtino Bruto. Ar prie prancūzų Napoleono, Ką nun' pastogėj gul' panteono Ir jodinėjo ant žirgo bėro — Liaupsinkim vardą Eisenhower'o!

K. Vidikauskas.

Tarp kitą ko, rašo ir tą, kad jis jau yra dabar Kanados karius. Kad jis neužilgo gaus dviem savaitėm atostogas, tai jau ir rūpinasis tuo, kad išgavus leidimą, atkankyti per tą laiką gimines, gyvenančius Jung. Valstybėse. Šio jauno Jono Garliausko tėvas, Stasys Garliauskas gyvena Lietuvoje, Smilgių parapijoje, Mediniškių kaime; o jo motina tai mirė prieš pat prasidėjimą šios baisiosios karės, draugai tam tikslui sumetė 100 laike viešnagės jo — Jono

Garliausko Lietuvoje. Šis vyrukas — Jonas Garliauskas ir Lietuvos yra karštas patrijotas - tėvynainis (gi ne tik, kad yra pasirijęs ginti Kanados prestižą), nes, tarp kitą ko, kada hitleristai nuo Lietuvos atplėšė Klaipėdos kraštą — visur lietuvių subruzdo rinkti aukas kovai prieš mūsų tėvynės priešus, tai ir jis ne buvo atsilikęs užpakaly... Jam paraginys, je — devyni draugai tam tikslui sumetė 100 dolerių. K.V.

BROCKTONO (Mass.) LIETUVIŲ KARIŲ SĄRAŠAS

Table listing names and military units of Lithuanian soldiers in Brockton, Mass. Columns include names and units like Army, Navy, Marine, Air Corps, etc.

Tėvynės Meilė

Rašo: Lietuvis.

Kaip daug didelių žygių yra atliekama iš meilės savo tautai, savo kraštui. Tėvynės garbei perskrendami vandenynai ir išmatuojamos erdvių aukštūbės; už savo tautos laisvę jaunuolis atiduoda savo gyvybę kare. Kiek vargo ir kančių yra iškentėję kilnūs mūsų tautos sūnūs, kol Lietuva tapo laisva. Kodėl mes savo tautą mylime? Anglas gal būt pasakys, kad jis myli savo tėvynę dėl to, kad ji yra galinga, amerikietis gal dėl to, kad jo tėvynė turtinga. Bet ar gi čia yra tikroji tėvynės meilės priežastis? Juk mūsų Lietuva nepasižymi nei žemių gausumu, nei turtais, nei galybe, o vis dėlto mes savo Lietuvą mylime ir privalome ją mylėti. Kiek daug mūsų jaunimo padėjo galvas gindami tėvynės

laisvę tuo laiku, kai Lietuva buvo silpnutė. (O jeigu prisiminsime tarp okupacijinį momentą, kai apie dvylika tūkstančių gražiausiojo Lietuvos jaunimo paguldė galvas bežerdami vergijos purvą nuo tėvynės barų!). Taigi mes mylime savo kraštą ir savo tautą ne dėl to, kad ji turtinga, galinga ir garsi, bet dėl to, kad ji yra mums sava ir nepamainoma. Kaip vaikas myli savo motiną, nes ji jam yra nepakeičiamai brangi, taip ir mes savo tautą turime mylėti, nes ji mums sava. Meilė tėvynėi turi pasireikšti dideliais darbais, siekti jai gerovės ir klestėjimo. Tėvynės meilėje nėra savanaudiškumo ir jokių medžiaginių išroka-

vimų. Jei kas sakosi mylīs

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

PLAČIAUSIAI AMERIKOJE SKAITOMAS

yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus Varpelis"

Pigiausias laikraštis yra

"VARPELIS"

Metams kainuoja tik \$1.00 Kanadoje \$2.00

Kas prisius daugiau, gaus dovanų vertingų knygų. Platintojai, surinkę tris naujas "Varpelio" prenumeratas, ketvirtą "Varpelio" prenumeratą gauna dykai ir "Varpelį" gali siųsti kam nori. Platintojai surinkę daugiausia prenumeratų gauna vertingų dovanų.

"VARPELIS"

Duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Tarpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių.

Adresas:

FRANCISCAN FATHERS

310 Orchard Street Pittsburgh, Penna. Telephone — Hemlock 6567

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Žinotina Visiems Lietuviams...

Philadelphia, Pa. — Trečiadienį, 14-tą liepos, man, žemiau pasirašusiam teko matytis su gerai čia visiems žinomu lietuviu advokatu, M. M. Šliku. Tai prie šios progos, paaiškėjo tas, kad jis, vadovaudamasis meilės jausmu linkui pavargėlių ir lietuvišku tėvynainiškumu, be atlyginimo, rūpinasi dabar reikalais pavargusių "Zvaigždės" eks-redaktorės, panelės Julės Pranaitytės. Paaiškėjo taipgi, kaip jis tą man, kaip autorizuotas ekspertas - žinovas, smulkmeniškai išdėstė, ir tas, kad jos — panelės Pranaitytės realis turtas — namai, aplinkybių dėlei, dabar mažai ką yra verti — veik taip, kaip ir nieko. O lobynas, taip vadinamas, kultūrinis — knygos, rankraščiai mūsų didžiaviryių, kaip ir kiti objektai turinti kokį nors ryšį su tuo, tai jie yra vertingi ir brangintini vien tik mums, lietuviams, bet ir tai tik iš atžvilgio kultūrinio, o, anaip tol, ne "realistinio".

Pagal jį manymą, kad tas kultūrinis lobynas mums nepražūtų ir toji mūsų didžiaviryė, nelaimingoji Pranaitytė kartais badu nenumirtų, kaip tas jau su apščiai mūsų įjy-mių kad atsitiko, tai mes, visi lietuviai, be skirtumo pažvalgų, tuo privalome susirūpinti, privalome, pagal jo nuomonę,

kiekvienoje mūsų kolonijoje sudaryti tam - tyč mišrus komitetėlius, kurie darbuotūsi tam tikslui, kad parėmus medžiaginiai vargšę Pranaitytę, jos dabar bevilingoje būklėje, kaip ir nedaleidus, kad a. a. kunigo Antano Miluko palikimas — tas kultūrinis lobynas mums nepražūtų. Todėl pasekime pavyzdį kunigų Bagdono ir Virmausko; advokato Bagočiaus; ministerio Žadeikio ir kelių kitų, kurie taip savo pinigėnėmis... kaip ir savųjų beatlyginimo triūsu, pavyzdžiu, kaip kad advokatas, Čeledinas ir advokatas Šlikas parėmė, ir dabar dar remia tąjį dalyką. (Nes jei ne tie geradarai, tik bū... tai gal ir dabar jau būtų buvęs tas mūsų kultūrinis lobynas išmestas į šašlavyną). Panelės Julės Pranaitytės adresas yra šis: 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.; o advokato M. M. Šliko — toks: 1831 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

K. Vidikauskas.

Laukiamas Svečias - Karys, Jaunas Jonas Garliauskas

Philadelphia, Pa. — Ketvirtadienį, 15-tą liepos, čia gerai žinomas viengentis, Adomas Garliauskas apturėjo laisną iš Kanados, iš miesto Toronto, valstybės Ontarijos nuo savo brolo, jauno, apie 30 metų vyruko, Jono Garliausko.

SKAITYKITE ir PLATINKITE

du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKA"

"Darbininkas" metams kainuoja \$4.00 Pusei metų \$2.00 Imant sykį į savaitę metams \$2.00 Pusei metų \$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

LANKESI

★ Ketvirtadienį, liepos 22 d. lankėsi Mrs. Jedyga Pronckus iš W. Medford, Mass. Atsilankymo proga atnaujino 'Darbininko' prenumeratą ir įstojo į Liurdo knygos rėmėjų, įmokėdama \$5.00.

★ Trečiadienį lankėsi iš Montrealo, Kanados, p. Kazimiera Žižiūnienė, muziko K. Žižiūno žmona. Jai draugavo buvusi Montrealistė p. Ona Savičiū.

DAKTARAI

Tel. Trowbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

REIKALINGA moteris ar mergina restorane prie indų (dišų) mazgojimo. Darbas naktimis. Mazgojama indai su moderniškomis mašinomis. Darbas nesunkus, pastovus, valgis ir atlyginimas.

Taipgi reikalinga dieninių ir naktinių merginų ar moterų, dirbti prie counterių. Atsišaukite: Ship's Galley, 655 Summer St. Prieš Army Base. Telefonas Hancock 4047. Savininkai yra lietuviai.

(23-27-30)

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Čiunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Izdininkė — Ona Staniulūnė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Varkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pl., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

REIKALINGA PATYRUSIŲ IR NEPATYRUSIŲ VYRŲ IR MOTERŲ

DIRBTI PRIE KARO DARBŲ

PRIE ĮVAIRIŲ FOUNDRĖS DARBŲ IR MACHINE TOOL DEPARTMENTUOSE

Šešios Dienos Savaitėje.

Kurie dirbate prie Defense Darbų, nebus priimami be release.

Atsišaukite nuo 8 val. ryte iki 4 val. po pietų

HUNT - SPILLER MANUFACTURING CORPORATION

383 Dorchester Ave., So. Boston, Mass.

COLD PERMANENT

nuo \$10.00 iki \$15.00

STEAM WAVE
PERMANENT

Croquignole ir Spiral
nuo \$5.00 iki \$12.50

Malonėkite pašaukti iš anksto

Tel. SOU 4645

CASPER'S BEAUTY SALON

738 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

liečia svarbūs lietuvių tautos reikalai ji drąsiai stoja aktyviai remti tuos reikalus.

Delegatų parinkimas bei nominavimas ir jų kelionės lėšų padengimo klausimas palikta d-jos valdybai ir direktoriams išspręsti.

Narys.

Jauniausias Gudas Aviacijoje

Buvusio "Darbininko" redaktoriaus, dabar gyvenančio Chicagoje, Prano ir Uršulės (Gurkliūtės) Gudų jauniausias sūnus jau nuo kovo 15 d. š. m. tarnauja Jung. Valstybių karo aviacijoje.

Vyriausias sūnus, Fabijonas baigia ruošti desertaciją Filosofijos Doktoratui gauti.

Duktė Augustė dirba atsakomąją darbą.

SUSILAUKĖ DUKTERS

Šiomis dienomis pp. Charles ir Antose Prakapai, gyv. City Point, So. Bostone, susilaukė trečios gražios dukrelės. Motina jau spėjo sustiprėti ir dukrelė gražiai auga. Sveikiname!

Maisto Ir Kitų Reikmenų Stampas

Raudonos maisto stampas — P, Q, R ir S yra geros iki ir jman liepos 31 d. Stampa T įsigalioja vartojimui nuo liepos 25 d.

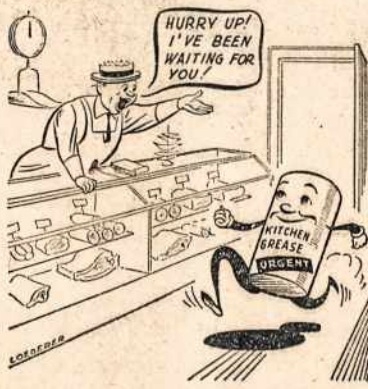
Mėlynos maisto stampas — Rugpjūčio 1 d. įeina galion stampas R, S ir T ir bus geros iki rugsėjo 7 d.

Automobiliai — Rugpjūčio 30 yra paskutinė diena patikrinimui padangų (tires) automobilių, kurių savininkai turi "C" gasolino stampas.

Kavos stampas — Rugpjūčio 11 yra paskutinė diena vartojimui kavos stampo 22 iš Ration knygtės No. 1 dėl vieno svaro kavos.

3 STEPS TO VICTORY

Cukraus stampas — Rugpjūčio 15 d. yra paskutinė diena vartojimui kupono No. 13 iš Ration knygtės No. 1 dėl 5 svarų cukraus.

Kuponai No. 15 ir 16 yra kiekvienas geras dėl 5 svarų cukraus prezervavimui.

Batų kuponai — Spalių 31 yra paskutinė diena vartojimui No. 18 iš Ration knygtės No. 1 dėl vienos poros batų.

Automobiliai — Rugpjūčio 30 yra paskutinė diena patikrinimui padangų (tires) automobilių, kurių savininkai turi "C" gasolino stampas.

Rugsėjo 30 yra paskutinė diena patikrinimui padangų, kurie turi "A" gasolino kuponus.

Išvyksta Chicagon

Antradienį, liepos 27 d., kun. Mykolas Šmigelskis, MIC. išvyksta į Chicagą ruoštis vykimui į Jung. Valstybių laivyną kapelionu.

So. Bostone gyvena kun. M. Šmigelskio tėveliai.

Linkime kun. M. Šmigelskiui geriausios sveikatos.

ŽINUTĖS

Liepos 25 d., tapo pakrikštytas Edvardas Antanas sūnus kapitono Antano ir Onos (Kasparaitės) Barkauskų.

Liepos 22 d., staiga mirė, New Yorke, buvęs South Bostonietis, Antanas Jogminas, 36 metų. Paliko tėvą, dvi seseri ir brolių. Šie parsitraukė velionį į South Bostoną ir iškilmingai palaidojo, iš šv. Petro bažnyčios, šv. Benedikto kapuose, liepos 26 d. 9 v. r.

Ponia Mikulskienė, kuri su savo žmogumi Petru laiko Roxbury, geležinių reikmenų krautuve, vieši Pittsburghe, Pa.

Liepos 25 d., tapo pakrikštytas Stanislovas Aluzas Petro-Veronikos (Kalevaitės) Bižinkauskų.

Bostono pašto viršininkas Patrick J. Connelly prašo visų padėti ant laišku savo pašto numerį. South Bostono pašto numerys yra 27. Kas nežino teatsiklausia savo laiškanėšio.

Liepos 28 d., atvažiuoja kun. J. Šlikas, Sheboygan, Wis. lietuvių klebonas į So. Bostoną suteikti savo brolio dukrai Mildai su Vincentu Baliukoniui Moterystės Sakramentą.

Daktaras Mykolas Grendelis su panele slaugė Alena Šidlauskaite rengiasi susituokti. Jų užsakai tapo užsakyti pereiną sekmadienį.

Šv. Petro bažnyčioje kunigai prašė žmonių melstis už sergančius ir mirusius parapijiečius. Taip pat jie prašė pasi- melsti ir už kunigą Juozą Lieutvniką, buvusį Baltimorės kleboną.

Trečiadienį, 7:30 v. v., bus pamaldos Pranciškonų Tretininkų ir šv. Teresės novenos. Bus tai novenos pirmą dieną bei pradžia. Intencija bus dėl kareivių gerovės.

Ketvirtadienį, 7:30 v. v., pui- kioje Bigelow mokyklos salėje, bus parapijos vaikų vasarinės mokyklos užbaigimas su labai puikia programa. Seselės ir vaikučiai kaitras perkentė. Dabar parapijiečių eilė pasiaukuoti ir ateiti į vaikų lietuvišką vakarą. Visi prašomi ateiti.

Stalinui Nepatikio "Mission to Moscow"

Anglų spaudoje tilpo Helen Lombard pranešimas iš Washington'o, apie įspūdį kokį padarėsi propogandinė filma, "Mission to Moscow", kur per- dėm išidealizuojama So- vietų Sąjunga (Rusija) ir jos dabartiniai valdyto- jai. Tą filmą nuvežė spe- cialus pasiuntinys Joseph E. Davies, kuris yra para- šęs knygą tokiu vardu ir sulig kurios neva turinio ši filma pagaminta.

Ta filma buvo parodyta rinktiniam būreliui Stali- no svečių, sukvieštų į bankietą pagerbti Joseph E. Davies ir kuriame bu- vę išgerta net 17 "toastų" apie kuriuos spaudoje jau buvo rašyta.

Filmos pirmoji dalis vi- siems labai patikusi iki prieita prie scenos iš tei- mo, kur buvo teisiamas pagarsėjęs savo gabu- mais Rusijos Field mar- šalas Tukhachevskis, kurs, kaip žinoma buvo sušaudytas. Stalinas da- vęs ženklą vertėjui, kurs tuoj sumirkėjo ir nutilo ir visuose neįauki atmo- sfera užviešpatavusi. Po tos scenos vertėjas vėl tę- sė savo darbą. Pabaigoje Stalinas atsikėlęs ir neat- sisveikinęs su savo garbės svečiu, tik linktelėjęs gal- va ir išėjęs. Manoma, kad Stalinas pajutęs, kad pri- minimas apie šį Tukha- čevskio teismą ir jo mis- terišką sušaudymą gali padaryti blogą įspūdį da- bartiniams Rusijos gene- rolams, ir kad jie nesijau- stų, kad egzekucija yra viena Kremliaus techniku.

Ši filma, dabartinėj for- moje nebūsianti rodoma Rusijoje.

Galima pridurti, kad Stalinas, gal pajuto, ko- kia klaida padaryta su- šaudant tokį genialų ge- nerolą, kaip Tukhachevs- kis ir kitus. Jei jie tebebū- tų gyvi, gal vokiečiai ne- būtų galėję į tokį trumpą laiką užimti turtingiausią Rusijos dalį.

Galima pridurti, kad Stalinas, gal pajuto, ko- kia klaida padaryta su- šaudant tokį genialų ge- nerolą, kaip Tukhachevs- kis ir kitus. Jei jie tebebū- tų gyvi, gal vokiečiai ne- būtų galėję į tokį trumpą laiką užimti turtingiausią Rusijos dalį.

Londono Lietuvių Gyveni- mas Pasidarė Ramesnis

(LKFSB) Pastaruoju metu retai kada Londoną atakuoja vokiečių lėktu- vai, taigi dabar daug ramiau, negu 1941 - 1942 metais. Naktys ramos, galima pasilsėti. Pirmiau būdavo girdėti vokiečių patrankų kaukimas, kai jie apšaudydavo rytinius krantus, o dabar ir jos ap- tilo. Londono lietuvių kle- bonas kun. Matulaitis džiaugiasi gavęs žinią, kad jo brolis, tarnaujantis ka- riuomenėje, yra sveikas ir gyvas. Londone girdisi Lietuvos radio stoties pra- nešimai, bet tai vis vokie- čių informacijos ir propa- ganda. Pav., gegužės mėn. pradžioje Kauno siųstuvus kalbėjo beveik išimtinai apie išžudytuosius lenkų karininkus ir apie su tuo surištus dalykus. Porą dienų gyrėsi povandeninių laivų laimėjimais, paskui — vieningu frontu Euro- poje, o apie Lietuvos rei- kalus nepratarė nei vieno žodžio. Londone labai pa- geidautina literatūra apie Lietuvą. LKFSB nusiųstas "The Lithuanian Lang-

uage" ir "Lithuanian Lite- rature" jau baigiama išsi- dalinti. Jų prašo, kas tik pamato.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA trijų šeimynų namas, Bellevue St., Dorches- ter. Ieigos \$1,236. Gera nuosa- vybė. Tikrai \$1,500 cash. Balan- sas morgičius Savings Bank, žemas apmokeščiavimas. F. T. Keefe, 50 Congress St., Room 417. Tel. HUB 8157 arba PARK- way 6826 M.

PARSIDUODA gražus dviejų šeimynų namas, Dorchester, arti Shawmut Station. 6 ir 8 kambariai ir garažas. Pirmas aukštas tuščias. \$800. cash. Ba- lansas Savings Bank morgičius su 5%. F. T. Keefe, 50 Congress St. HUBbard 8157.

KAS NORIT PARDUOTI FARMA?

Mes turime gerų pirkėjų, kurie nori įsigyti farmas trumpoj a- teityje. Praneškite A. J. Kupstis, 332 W. Broadway, So. Bos- ton, Mass.

DIDŽIAUSIAS BARGINAS

PARSIDUODA UŽ VISAI ŽIAMĄ KAINĄ SU MA- ŽU ĮMOKĖJIMU. TRYS NAMAI SU KETURIAIS GARADŽIAIS.

Kiekvienas namas suside- da iš trijų šeimų. Su mo- derniškais įrengimais. Randasi patogioj vietoj. Visai arti prie transportacijos, baž- nyčių, teatrų, mokyklų ir krau- tuvių. Apgyvendinti su geroms šeimoms. Geriausia šių dienų proga įsigyti gerus namus, pi- giai.

Niekur nėra tokios saugios vietos padėti pinigų, kur būt užtikrinta apie 20-tas nuošim- tis pelno. Galima pirkti po vie- ną arba ant syk visus. Dėl pla- tesnių informacijų kreipkitės į seniausią agentūrą, A. J. Kupstis, 332 W. Broadway, So. Bos- ton, Mass. (16-19)

North Brighton Bakery, Inc.

Kepa skaniausią duoną, kaip juoda, taip ir baltą. Pasirin- kimas didelis pajų ir tortų.

64 Lincoln St., Brighton, Mass. Tel. STAdium 8411.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKE
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2960
Sūnaus gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave.
Tel. COlumbia 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

Po rūpestingo dienos darbo..

PICKWICK
"ALE that is ALE"

PICKWICK ALE and LIGHT PICKWICK

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass. BREWERS SINCE 1870

Atkakli širdis

L. Lukauskaitė.

Bumc, bumc... Sviediniai atsimušę į visada. Norėjo išblaškyti grindis, pašokdavo beveik iki lubų, ir Onutė ji sugaudavo, aukštai iškėlus rankutes. Jai nebuvo linksmas, visai ne. Lūputės buvo suspaustos, antakiukai vilnijosi, bandydami susiraukti. Vis smarkiau, vis atkakliau mėtė sviedinį.

Tuo savo atkakliu žaidimu norėjo suardyti slogią tylą, apgaubusią namus. Toji slėgianti sunki tylą sklido iš vaikų kambario. Ten sėdėjo teta su mama, ir abi tyliai, tyliai verkė. To jau buvo per daug.

— Ko jūs verkiate, ko reikia verkti? Ar pirmą kartą Janė suserga. Pasiirgs ir išgis.

— Ne, dukrele, jau neišgis. Netiesa, netiesa, išgis, turi išgyti. Kam jūs taip kalbate. Kaip ji galės išgyti, kai jūs visi taip galvojate?

Ir vėl graudžios ašaros pasipylė iš jos akių. Bet ji neprisiiglaudė prie motinos, neužlipo ant jos kelių. Ją baisiai pykino tas pasidavimas artėjančiam siaubui, tas bejėgiškumas. Išbėgo iš kambario ir duris uždarė. Ieškojo saugios kertelės, kur galėtų netrukdoma išsiverkti. Išmuko į vonios kambarį, sustingo. Ten, ant šiurkščių akmens grindų, priglaudęs galvą prie vonios krašto, klūpojo tėvas. Jo pečiai įtartinai trūkčiojo. Tėvas, didelis, stiprus tėvas — verkia. Siaubas apkabino atkaklią širdelę. Jei tėvas verkia, reiškia... Taip, reiškia — viskas baigta. Onutė sustingo. Tėvas negirdėjo jos žingsnių. Ją apėmė nauja baimė: kad tik jis neišgirstų, nesužinotų, kad jina matė jį tokį — jo, kad kas nors kalbėtų palūžusį, bejėgį. Bet jis

— Kokia tu beširdė, Onute. Žinai gi, kad Janei galvutę skauda.

— Bet aš gi jai nieko nedarau?

— Nekelk triukšmo. Duok čia sviedinį.

Sviedinį Onutė atidavė. Bet jos akis nudegino karštos ašaros. Ji beširdė? Ir taip sako tėvas? Išsmukus į tamsią kertelę graudžiai verkė, bet niekas neatėjo jos nuraminti. Kokie keisti tie suaugusieji! Jie nieko, nieko nesupranta. Argi ji todėl žaidė, kad jai buvo linksma? Ne, ji tik norėjo, kad kas nors kalbėtų palūžusį, bejėgį. Bet jis

— Taip, dukrele. taip. Nieko negalime padėti. Pažiūrėję į ja tokiomis liūdnomis akimis, kad Onutė vos nesuriko iš skausmo, ir nuėjo ją vieną palikes.

O ji vėl pradėjo savo lūkesingą kelionę tuščiuose tamsiuose kambariuose. Išėjo į balkoną. Pamatė tamsų tolimą dangų, žvaigždes mažas ir didelės. Kiek jų daug! Nejuociom pradėjo melstis.

— Dieve, Dieve, Tu geras. Tu gali viską padaryti. Padaryk, kad Janė pagygtų. Ji gera, ji maža, jai negalima mirti. Jos negalima taip nuskriausti. Jei Tu esi, jei nori, kad aš Tavim tikėčiau, Tu tai padarysi. Kam reikia, kad mirytų vaikai? Tu gi geras. Bet, žinok, jei jina mirs, tai man tokio pikto Dievo visai nereikia. Žinok. Bet Tu gi geras, Tu padarysi taip. Padarysi?

Ar tai buvo malda? Žiūrėdama į tolimas žvaigždes, mergaitė kalbėjo su Dievu, kaip lygus su lygiu. Įtikinėjo Jį, kad Jis privalo būti geras. Grasi no jam ir praše. Dievas buvo čia pat, joje, artimas ir suprantas. Taip melstis galima tik kartą gyvenime.

Nurimusi įėjo į kamba-

— Netiesa, netiesa, išgis, turi išgyti. Kam jūs taip kalbate. Kaip ji galės išgyti, kai jūs visi taip galvojate?

— Ko jūs verkiate, ko reikia verkti? Ar pirmą kartą Janė suserga. Pasiirgs ir išgis.

— Ne, dukrele, jau neišgis. Netiesa, netiesa, išgis, turi išgyti. Kam jūs taip kalbate. Kaip ji galės išgyti, kai jūs visi taip galvojate?

— Ko jūs verkiate, ko reikia verkti? Ar pirmą kartą Janė suserga. Pasiirgs ir išgis.

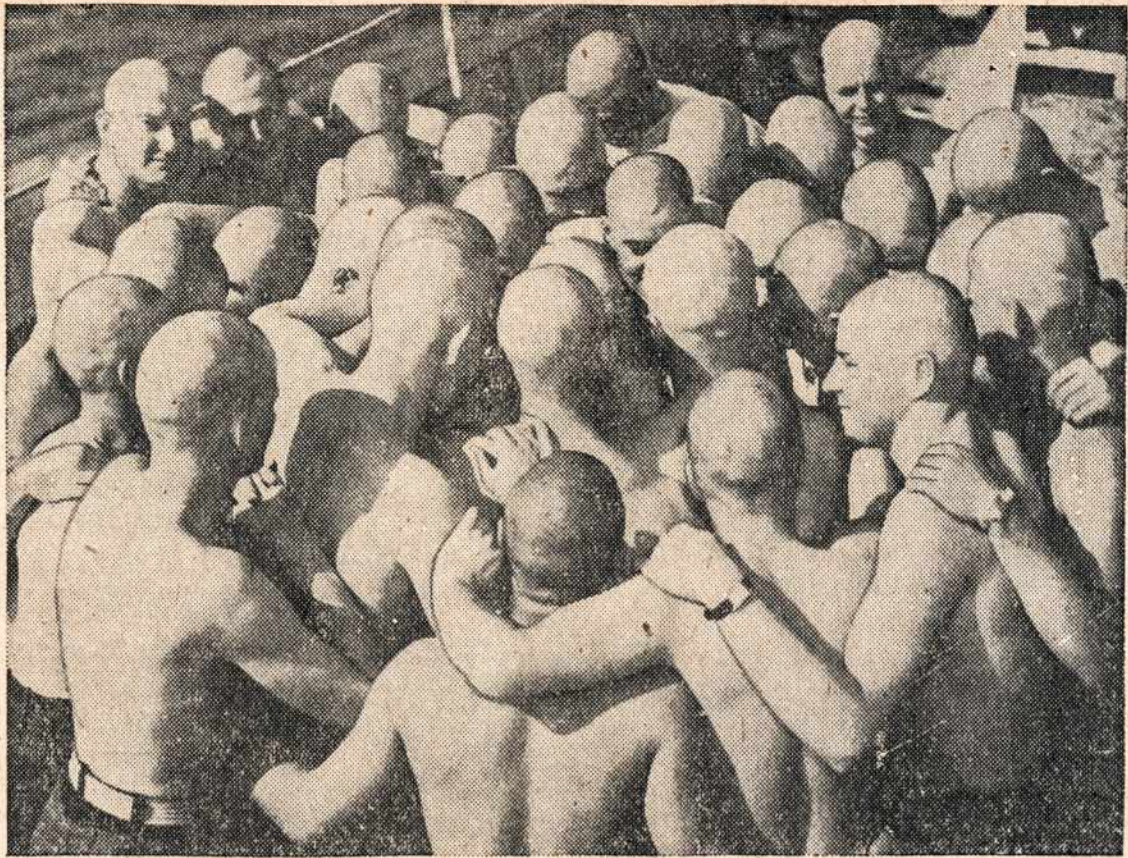
— Ne, dukrele, jau neišgis. Netiesa, netiesa, išgis, turi išgyti. Kam jūs taip kalbate. Kaip ji galės išgyti, kai jūs visi taip galvojate?

— Ko jūs verkiate, ko reikia verkti? Ar pirmą kartą Janė suserga. Pasiirgs ir išgis.

— Ne, dukrele, jau neišgis. Netiesa, netiesa, išgis, turi išgyti. Kam jūs taip kalbate. Kaip ji galės išgyti, kai jūs visi taip galvojate?

— Ko jūs verkiate, ko reikia verkti? Ar pirmą kartą Janė suserga. Pasiirgs ir išgis.

— Ne, dukrele, jau neišgis. Netiesa, netiesa, išgis, turi išgyti. Kam jūs taip kalbate. Kaip ji galės išgyti, kai jūs visi taip galvojate?

Šie Pakraščių Sargybos kariai, kurie tik ką nukovė vieną priešą submariną sukišę nuskustas galvas atsikvepia virš savo laivo grindų ir sportiškai pasitaria dėl tolimesnės karo veiksmų eigos.

Lietuviai, Juokimės!

Kas tai per Dievo dovana, Juokas! Kuomet viskas linksmiausiai daroma, Viskas! Ir vargšas tas ir vainikuotas karalius, Visi sveikina ir priima juoką. Kur juokas, ten linksmybės balius. Ir visi lygiai vienodai šoka. Tautos pamiršta kerštą, neapykantą savo, Kuomet pasigirsta grynas, geras juokas. Ir tas jautrusis, kuris vakar užsigavo, šiandien jaučiasi linksmas... jau kitokis! Juokimės ir mes lietuviai, Naštą lengviau nešim, Mandagesni bus liežuviai, Skausmą geriau gėsim. Kas juoktis moka, prajuokinti gali, O daug nuveikti gali už savo šalį, Nes juoką ten įleidžia, kur mokslas žengt nedrįsta. Ir žmonės juokaudami šimtus metų gyvena... jei neklystu. Tai, lai tas veidas šiandien susiraukęs Stoja linksmas, ašaras nubraukęs. Ir žiūri į juoką kaip Dievo agentėlį... Tą tai linkėčiau, lietuvaite, lietuveli! O permažai mes juokiamės kentėti pripratę, Bet nuo šios dienos juokimės lietuviai susipratę. Kaimynus, gimines draugingus tad turėsim. Ir arčiau saulės, rojaus atsisisėsim, Nes kas juoktis moka tas melstis ir gali. Ir kur tik nebūtų, skleidžia jis gerą valią.

Plytaitis.

Kaip Viliodavo Nužiūrėtus?

(Ivairių tautų "meilės receptai")

Pasakojama, kad anais laikais mūsų mergaitės, norėdamos prisivilioti vyrą, klausdavo patarimų pas čigones, prašydavo kokių nors "liubėkų". Na, ir čigonė, žinoma, už gerą žvaigždes mažas ir dides. Kiek jų daug! Nejuociom pradėjo melstis.

— Tuo keliu tu bėgsi paskui mane, kaip vanagėlis paskui paukštę!

— Tuo keliu tu bėgsi paskui mane, kaip vanagėlis paskui paukštę!

— Tuo keliu tu bėgsi paskui mane, kaip vanagėlis paskui paukštę!

Olandijoje jau daro kitaip. Ten mergina turi nužiūrėti kada jos pamiltasis prausis ir jam nusišluostyti vietoj rankšluosčio paduoti savo žiurštą.

Išimylėjusi čekoslovakė paima gyvą varlę, įmeta ją į puodą su skrusdėlėmis ir puodą aklina užriša. Kai jau skrusdės taip suėda varlę, kad šios tik kaulai belieka, įsima tuos kaulus ir meta juos į mylimąjį.

O Apulijos (Italijoje) mergaitė išitikinimu štai kaip reikia prisivilioti vaikina. Reikia iškasti iš kapo numirėlio kaulą, išpausti jį duonos tešla ir jį taip iškepti. Paskum tą kaulą slaptai nunešti ir paslėpti po altoriumi. Ta mintimi užprašyti šv. Mišias, tik kunigui tos intencijos nesakyti. Pabiltasis bernužėlis tuojau pamilsias tą mergaitę.

Kalabrijetė (Italijoje), norėdama prisivilioti sau patinkamą vyrą, paima gyvą driežą, pamerkia jį vyną ir paskum gerai saulėje išdžiovina. Kavos malama mašinėlė tą sudžiovintą driežą sumalusi, kalabrijetė išverda iš jo "kavos" ir ja pavaišina nužiūrėtą vaikina. Tada belieka tik

Karmelita - Kareivė

Sulietuvino A. J. J.

Karmelita, tamsiasias savo akis primerkus, bandė šautuvu pataikyti į nurodytą akį. Jos galva buvo kreivai palenkta ir abi akys primerktos.

"Ne, ne, Karmelita, visai ne", mokino jos mylimasis Jose, juokingai stverdama už jos tirštų garbiniuotų plaukų, "kiek kartų tau sakiau nelaikyti galvos taip kreivai? Dabar primerk vieną akį — lengvai. O dabar palengva pirštą sulenk... šitaip". Šautuvą supyškėjo.

Mergina iš džiaugsmo ko tik ne išmetė šautuvą iš rankų. Jos draugas apkabino ją, pabučiavo.

"Puikiai, paukšteli, būtum užmušus jį, jei jis būtų buvęs kunigas".

Abu pribėgo prie taikinio, j kurį šaudyti praktikalvo. Nervingai mergina ieškojo šūvio vietos. Tuoj surado, pasistojo ant akmens, kad galėtų paliesti. Stačiai ir akį pataikė? Kunigas ilgai negyventų, jei taip būtų persautas. O šv. Antano stovyla vis stovėjo, kad ir su kulka galvoje. Mat raudonieji, užgrobę bažnyčias, tam tikslui vartodavo stovyklas.

"Ar aš jau moku šauti? Ar galėsiu stoti į kareivių frontą?" klausia mergina.

Į tai atsakydamas, Jose apkabines ją nusivedė į miestelio Sidabrinės Lazdelės kabaretą. "Draugai, jau Karmelita pasirengusi kovoti. Sveikinkite ją. Karmelita — kareivė".

Visi vyrai gerė už jos sveikatą. Ji atsakydama, iškėlė savo šautuvą. Taip iki vėlumos.

Už kelių dienų pasklido gandas, kad užkaltoje San Mārko bažnyčioje slepiasi kunigas. Francisco, gaujos vadas, surinko savo pasekėjus ir tarp jų Jose. Šisai labai neramiai klausėsi planų, nes jame degė dideliausia neapykantą kunigams. Jam labai patiko "kunigų medžioklė", nes tai buvo puikus sportas ir visai nepavojaingas. Visiems buvo įsakyta susirinkti ant rytojaus prieš saulės užtekėjimą. Jeigu kunigas ten buvo, tai jis atnašaus šv. mišias. O sugauti kunigą mišias atnašaujant, tai kur kas geresnė medžioklė.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

ties debesys jau išsisklaidė, ir rausvi ir gelsvi spinduliai pradėjo pievas ir žemus namelius auksuoti. Jose bučiuoja Karmelitą, sudie.

— "Šį ryt kunigo medžioklė", aiškino jis, "bet aš sugrįšiu pusryčiams".

"O leisk ir mane eiti su tavimi", meldė Karmelita. Ji ir nekentė kunigų, nes kunigai visuomet bardavo kabareto šokėjas.

"Mano Amazona!", nusi juokė Jose ir ja paliko, eidamas užkalto bažnyčios linkui.

Vadas Francisco ir jo sėbrai laukė jo prie vėnuolyno, kurį pats Jose padėjo padegti. Jose prisiminė tas linksmas valandas, kada jis sušaudė vėnuoles, bėgančias iš degančio vėnuolyno.

Jau ženklas duodamas Jose ilpa per šoninį langą ir mažą koplytelę. Jis sekė Francisco. Iš koplyčios įėjo į pačią bažnyčią, kuri dvi savaitės atgal buvo gražiausia tame krašte, o dabar ugnies ypujudinta atrodė baisi, ypatį negražios atrodė stovylos be galvų. Raudonieji taip padarė savo šaudymo praktikose.

Toli šešėliuose matėsi senas kunigėlis, ruošiantis mišioms. Vienu judėsiu raudonieji žulikai pastatė šautuvus. Kunigėlis atsigrįžo ir pamatė žvilgančius vamzdžius šautuvų. Jis ištiesė savo rankas, kaip ant kryžiaus; šautuvai supyško; kunigas parpuolė veidu žemyn tarp sugriautų marmuro šventųjų.

Jose, visuomet juokiantis pilnas, pribėgo prie negyvo kunigo, nuplėšė nuo jo sutaną ir jį apsilviko. Dabar prie altoriaus nubėgęs, žvakes uždegė ir pradėjo režti "pamokslą". Ot, juokavo. Net ir Francisco nusi juokė: "A, koks tu būtum puikus kunigas". Bet tuoj vadui atsibodo "pamokslas". "Gana", jis sušuko. Tuo kart pasigirdo šūvis, ir ant Jose kaktos pasirodė raudonas taškas; jis pasviro, sukniubo negyvas. Tuoj raudonieji už šautuvų apsiginti.

Įbėga į bažnyčią iškėlus šautuvą — Karmelita.

"Aš nušoviau kunigą. Aš esu mano mylimo Jose Amazona. Taip, kaip Jose mane išmokino. Aš užmušiau kunigą".

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Francisco ir jo sėbrai, nuleisdami savo šautuvus, nedrįso jai atsakyti. Prierašas: Šis buvo tikras įvykis, bet vardai ir vietos pakeistos.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių
Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Tel. Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų